

Dagpenge udhulet

– Lone kan miste sin bolig

SIDE 12

Ny direktør på Glyptoteket:

Nej tak til kedsomhedsknap

SIDE 40

HOV, NU KAN MAN HØRE JER!

Studerende arrangerer blokader, demonstrationer og strejker, og det virker.

SIDE 14

Nyt job?

Gør en forskel

Se de ledige stillinger her

www.naalakkersuisut.gl/da/Naalakkersuisut/Job/Ledige-stillinger

Fyringer uden omtanke skader hele samfundet

Masseafskedigelse, flytninger og rokader hænger som en sort sky over vores medlemmer i Rigspolitiet efter politiske meldinger om at halvere Rigspolitiet og flytte medarbejdere og ressourcer væk fra de specialiserede opgaver, så der kommer mindre "pseudoarbejde".

Det er en farlig vej at betræde. Med omlægninger og afskigelser af kompetente videnspersoner risikeres en markant forringelse af kvaliteten. For vi har brug for højtspecialiserede medarbejdere med kompetencer inden for bekæmpelse og forebyggelse af cyberkriminalitet, terror og hadforbrydelser. Jeg talte på fyringsdagen i sidste uge med de seje tillidsvalgte i Rigspolitiet, og de var rystede over dygtige kolleger, der blev fyret. De udfører ikke pseudoarbejde!

“Jeg talte på fyringsdagen i sidste uge med de seje tillidsvalgte i Rigspolitiet, og de var rystede over dygtige kolleger, der blev fyret. De udfører ikke pseudoarbejde!”

Situationen i Rigspolitiet afspejler en grundtone i den offentlige debat. En grundtone, der handler om, at akademikere er overflødige. At vi kan fastholde - ja, nærmest endda forbedre - kvaliteten i den offentlige sektor, hvis vi skaffer os af med akademikere. Det er lige så fjollet som at sige, at kvaliteten partout stiger, hvis man ansætter flere akademikere. I stedet kunne man have tillid til, at lokale ledere ansætter dem, der er brug for til at løse opgaverne.

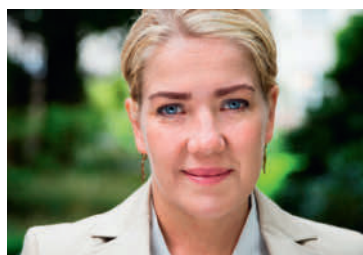
Situationen i Rigspolitiet afspejler en grundtone i den offentlige debat. En grundtone, der handler om, at akademikere er overflødige. At vi kan fastholde - ja, nærmest endda forbedre - kvaliteten i den offentlige sektor, hvis vi skaffer os af med akademikere. Det er lige så fjollet som at sige, at kvaliteten partout stiger, hvis man ansætter flere akademikere. I stedet kunne man have tillid til, at lokale ledere ansætter dem, der er brug for til at løse opgaverne.

Vi skal selvfølgelig kunne diskutere, hvordan opgaverne bliver løst, og om det er de rigtige opgaver, der bliver løst. Vi ved, at politikernes ønske om at dokumentere effekten af egne beslutninger medfører en del kontrol, som kan tage overhånd. Vi ved også, at en tillidsfuld og stærk ledelse er bedre end skemaer, der skal udfyldes. Men derfor er der stadig brug for alle faggrupper - også for specialister.

Jeg møder hele tiden medlemmer af DM og taler med dem om deres arbejde. Og jeg oplever kun dybt kompetente mennesker, der er stolte af deres faglighed, og som skaber værdi for deres arbejdsplads, uanset om de arbejder i det private eller det offentlige, som forskere, i forvaltninger, firmaer eller organisationer.

Til gengæld er der en heftig arbejdsintensivering og snævre økonomiske rammer, som lægger et låg på arbejdsglæde og -udfoldelse. Fyringsrunder uden omtanke gør ikke arbejdsmiljøet bedre.

Vi må ikke havne i en situation, hvor vi ødelægger de stærke faglige miljøer i vores iver efter at spare penge på kort sigt. Vi skal tværtimod have et arbejdsmarked, hvor vi på tværs af faggrupper, uddannelse og branche får gode rammer til at yde vores allerbedste.

Camilla Gregersen

HOVEDBESTYRELSEN for DM

FORMAND

Camilla Gregersen

DM OFFENTLIG

Anders Christian Rasmussen

DM LEDER

Nina Louise Hallgren

DM PRIVAT OG SELVSTÆNDIGE

Bjarke Friborg

Claudia Hage

Helle Idland

Julia Bjerre Hunt

Lotte Bjerrum Køie

Sine Jensen

DM VIDEN

Anders Henning Simonsen

Erik S. Christensen

Janne Gleerup

Olav Wedege Bertelsen

Tommy Dalegaard Madsen

DM STUDERENDE

Thomas Bæk Kristensen

My Martinussen

Ronja Rose Ravnskov

NÆSTFORMAND, DM VIDEN

Thomas Vils Pedersen

Andreas Bech

Anne Bisgaard Pors

Dorthe Friis Pedersen

Gregers Lysholm Pedersen

Mette Sejerup Rasmussen

magisterbladet

Peter Bangs Vej 30
2000 Frederiksberg
Telefon 38 15 66 00 (kl. 10-16)
www.magisterbladet.dk
magisterbladet@dm.dk

Al henvendelse vedr. abonnement og adresseændring: 38 15 66 00 (spørg efter medlemsafdelingen). Abonnement på Magisterbladet koster 225,50 kr. per kvartal.

Magisterbladet har redaktionel frihed

REDAKTION:

Jakob Elkjær, ansvarshavende redaktør
je@dm.dk

Troels Kølln, journalist
tko@dm.dk

Martin Ejlersen, journalist
me@dm.dk

Pernille Siegmund, journalist
psi@dm.dk

Thomas Böttcher, journalist
tb@dm.dk

Anna Dalsgaard, journalist
ada@dm.dk

Benedicte Borelli, journalist
beb@dm.dk

Rasmus Lauge Hansen, journalistpraktikant
rlh@dm.dk

Sidse Rølle Jakobsen, sekretær
srj@dm.dk

Direkte telefon: 38 15 66 52

ANNONCER:

DG Media a/s
St. Kongensgade 72
1264 København K
Tlf. 70 27 11 55

DESIGN OG PRODUKTION:

OTW A/S · www.otw.dk

Forsideillustration: Llustra

Oplag: 53.500 eksemplarer

ISSN 0903-7349

Kontrolleret af

Kontrolleret oplag: 39.864
i perioden 1.7.2018-30.6.2019

PRODUKTIONSPLAN:

Nr. 3 2020

Udkommer: Fredag den 27. marts
Deadline debat: Mandag den 16. marts
Deadline annoncer: Onsdag den 18. marts

Nr. 4 2020

Udkommer: Fredag den 15. maj
Deadline debat: Fredag den 1. maj
Deadline annoncer: Tirsdag den 5. maj

Nr. 5 2020

Udkommer: Fredag den 19. juni
Deadline debat: Mandag den 8. juni
Deadline annoncer: Onsdag den 10. juni

Hold kæft og lyt

Ti år med veganske, feministiske, klimaangste teenagere har lært mig at lytte lidt mere.

Jeg har boet i Malmø i 19 år. Tidligere, når jeg fortalte folk om mine veganske, feministiske, klimaangste teenagere med flydende seksualitet, så rystede de bare på hovedet. Det var irrelevant for deres liv. Svenskerne er skøre, sagde de.

Jeg har forsvaret mit afkom. Svenskerne er bare foran. De ting, som svenske unge går op i nu, kommer til Danmark lige om lidt. Bare vent og se. Først kommer det i USA, så til Sverige og til sidst Danmark. Lidt ligesom ikke at ryge i folks hjem. I Malmø holdt vi op ti år før Danmark.

Jeg fik ret. Hvor jeg før blev afvist blankt, så er mine erfaringer med oprørske teenagere gennem ti år nu pludselig relevante i Danmark. Mine venners børn har kærester til begge sider. De bliver vegetarer eller veganere. De giver mor og far klimatørt på. Og så videre.

“Vores børn og unge er ekstremt kompetente. De træffer velovervejede valg. De har ikke brug for at blive belært”.

Selv Peter Skaarup fra Dansk Folkeparti fortæller nu, at hans 12-årige søn har klimaangst, og den 8-årige datter er blevet vegetar. Så nu tænker jeg, at I måske gider høre om mine fejl og erfaringer som far til svenske teenagere gennem ti år.

Min største fejl er, at jeg ikke har holdt mere kæft og har lyttet mere. Et eksempel: Da min datter erklærede, at hun var til både mænd og kvinder, sagde jeg:

“Skal du ikke knalde med nogle kvinder, før du ved det?”

Min datter blev vred. Hvorfor skulle jeg underkende den følelse? Efter min første fadæse holdt jeg kæft og lyttede. Liva kunne kun komme i tanke om én af veninderne, som definerede sig som heteroseksuel. Resten var på en skala mellem homo og straight. Og hendes viden og ordforråd, når hun talte om køn og seksualitet var af en anden verden. Det stammede både fra de dybt specialiserede amerikanske influencere på nettet og fra en rig svensk feministisk debat.

Jeg kunne ikke lære Liva noget. Hun kunne lære mig noget.

Jeg forstod langsomt, at en ny seksuel revolution havde fundet sted.

Da jeg var ung, var man enten bøsse eller straight foruden nogle få underlige biseksuelle. Nu er man på en skala et sted imellem polerne. Giver det egentlig ikke også meget bedre mening? Det giver i hvert fald en frihed til at eksperimentere, uden at de unge skal træffe det vidtgående og skræmmende valg: Er du homo eller straight?

Min anden fejl var, at jeg forsvarede kødindustrien. Min søn Anton, der er sikker på, at jorden er på vej til at gå under, har kaldt mig for familiens klimaskurk. Jeg har prøvet at sige til ham, at jeg også selv troede, at jorden var ved at gå under, i 70'erne og 80'erne, men HEJ! Vi er her stadig! Han var og er ikke imponeret. Som mange andre unge tog han sagen i egen hånd og blev veganer. Jeg forsvarede kødindustrien højlydt, men løb tør for argumenter og valgte at lave mad af planter derhjemme (OG OST! INGEN SKAL TAGE MIN OST!).

Liva og Anton er nu 20 og 22 år, og de flyttede til København omtrent samtidig med mig for halvandet år siden. De er også blevet mere pragmatiske og fx vegetarer i stedet for veganere.

Deres generation har forandret Sverige, og den er nu også i gang med at forandre Danmark. Jeg har tidligere afvist, at man kan forandre verden som enkeltindivid. Der skal kollektiv handling til. Men den nye generation har vist, at det private kan gøres politisk på en skala, så det får en betydning. Og sidste år så vi også de unge handle kollektivt i Danmark med klimastrejker og blokader mv. på landets universiteter. På Magisterbladet har vi kortlagt ni aktioner i 2019, og de har været meget effektive. Folketinget har vedtaget en vidtgående klimalov, og de studerende har vundet stort set hver gang.

Vores børn og unge er ekstremt kompetente. De træffer velovervejede valg. De har ikke brug for at blive belært. De har mest brug for, at vi holder kæft og faktisk lytter, før vi tester deres argumenter.

Du kan læse om flere af mine fejl på magisterbladet.dk.

Redaktør
Jakob Elkjær

12

Dagpenge udhulet gennem 30 år – Lone Andersen kan miste sin bolig

ARTIKLER

- 7** Kvinder når stadig ikke til tops på universiteterne
- 12** Dagpenge udhulet gennem 30 år - Lone Andersen kan miste sin bolig
- 14** Studerende går på barrikaderne og vinder
- 20** Aktivistfrøet blev sået, da universitetet svigtede
- 34** 6 gode råd om flirt og kærlighed på arbejdspladsen
- 37** Studenterforening åbner døren til virksomhederne
- 40** Nej til pop - lad værkerne tale
- 43** Stor opbakning til færre flyrejser på universiteter
- 44** Maks. to om året: DIIS sætter loft for forskeres flyrejser

FASTE

- 3** LEDER
- 4** REDAKTØRENS KOMMENTAR
- 8** SIDEN SIDST
- 10** MÅNEDENS GANG PÅ #SOME
- 22** NYE BØGER
- 42** NYE BØGER

56 DEBAT

57 JOB

29

Ekspert: SU'en har ikke haft den store betydning

- 46** 4 skarpe til Aarhus Universitets klimastrategi
- 47** Sådan forhandler du en god løn i dit første job
- 48** Jon er død!
- 52** Tid til kaos og konflikt?
- 54** De var med til at genskabe Frederik IX

30

“Uden SU'en havde jeg ikke siddet her i dag”

TEMA: SU FYLDER 50 ÅR

- 24** En borgerlig opfindelse fylder rundt
- 29** Ekspert: Uden SU'en havde vi ikke fået uddannelsesboom
- 29** Ekspert: SU'en har ikke haft den store betydning
- 30** “Uden SU'en havde jeg ikke siddet her i dag”

40
Ny direktør på Glyptoteket siger nej til pop – lad værkerne tale

GRØNT

BILLÅN

NYHED:

**GRØN BIL
GRØN FINANSIERING**

Ring 3378 1952
– eller se mere på
lsb.dk/groen-bil

Skift til en klimavenlig bil – spar på lånet

RENTE 0,95%
til medlemmer af DM

Låneeksempel. 400.000 kr. til køb af Plug-in hybrid/elbil

Grønt billån med medlemsfordele · 4.025 kr./md. før skat

Løbetid 96 mdr. /udbetaling 40.000 kr. (10%)

Bilens pris 400.000 kr. Lånebeløb 360.000 kr.

Rente 0,95% pa. (var.) Debitorrente 0,95% pa. (var.)

Samlede låneomkostninger · 371.910 kr. ÅOP 1,90%

Samlet tilbagebetaling ekskl. udbetaling · 386.357 kr.

Læs mere på: lsb.dk/groen-bil

De fleste af os vil gerne være med til at løse klimakrisen. Som forbruger kan du vælge en bil, der reducerer CO₂-udslippet. Derfor gør vi det mere attraktivt at låne til en Plug-in hybrid/elbil. Vælg et grønt billån, der er markant billigere end et traditionelt billån.

Lån & Spar er ejet af bl.a. DM. Er du medlem, ejer du os. Derfor får du billigere finansiering, bedre vilkår og en ejerkreds, der forlanger, at vi er med til at tage ansvar for klimaet.

Giver det mening? Ring 3378 1952 og fortæl, hvad du har brug for.

PS. Du kan selvfølgelig stadig få billån på fornuftige betingelser til traditionel brændstofdrevet bil.

Billån med medlemsfordele kræver almindelig kreditgodkendelse. Bilen skal kaskoforsikres. Udgifter til forsikring er ikke medregnet. Renten gælder ved oprettelse af nye billån samt ved overførsel af billån fra andre banker/finansieringsselskaber.

Dansk
Magisterforening

Lån & Spar

Kvinder når stadig ikke til tops på universiteterne

På trods af handlingsplaner og stort fokus på kønsbalancen de seneste år er under hver fjerde professor en kvinde på landets syv universiteter. Det går fremad, men for langsomt, erkender universiteterne.

PÅ LANDETS UNIVERSITETER skal man stadig spejle langt efter at møde en kvinde, som er ansat som professor. Det er nemlig bare 23 procent af de omkring 2.500 professorstillinger på landets syv universiteter, der er besat af en kvinde.

Ifølge de seneste indberetninger til Uddannelsesministeriet er DTU bundprop, da bare 12 procent af professorerne her er kvinder. På Aarhus Universitet (AU) er bare 22 procent af professorerne kvinder. I 2016 var det 21 procent. I 2016 lancerede universitetsledelsen på AU ellers en handlingsplan med det konkrete mål at få flere kvindelige forskere på de højeste karrieretrin.

“Udviklingen går for langsomt. Det er der flere grunde til. Blandt andet har vi ikke en stor personaleomsætning på området. Det tager gennemsnitligt ni år, fra man har afsluttet sin ph.d., til man opnår en fastansættelse, så det ligger i sagens natur, at det tager lang tid at ændre kønsbalancen”, siger prorektor på AU Berit Eika.

AU har siden indført et monitoreringssystem, så universitetet kan følge udviklingen detaljeret, og der er oprettet barselsfonde på fakulteterne, så fællesskabet frem for det enkelte forskningsprojekt bærer

omkostningerne, når en medarbejder er på barsel.

“Ændringerne i kønssammensætningen sker ikke af sig selv. Så vi skal arbejde aktivt, kontinuerligt og på mange fronter med at ændre på dette, og det er vi godt i gang med”, siger Berit Eika.

På Københavns Universitet (KU) er andelen af kvindelige professorer 24 procent. I 2008 var den på 14 procent.

“Vi stræber efter en ligelig fordeling, og det går jo fremad, men det går for langsomt. Jeg havde da gerne set, at udviklingen gik meget hurtigere”, siger professor og prorektor på KU Bente Mere-Steinbock.

På KU kører 11 institutter et pilotprojekt, hvor de sætter mål og arbejder alle ansættelsesprocesserne igennem med blik for, om der er bias. Og universitetets øverste ledelseslag skal i foråret på universitetsledelsesworkshop.

Flere kvinder blandt nyansatte

På Syddansk Universitet (SDU) var der i 2018 24 procent kvindelige professorer. I 2016 var der 23 procent. Også på Aalborg Universitet (AAU) halter kønsbalancen, selv om universitetet har implementeret en række strategiske indsatser, der skal fremme udviklingen. I 2018 var blot 19,6 procent eller

“Der skal virkelig sættes ind på at ændre på udviklingen, og det er vi også allerede i gang med”.

Berit Eika, prorektor Aarhus Universitet

under hver femte professorstilling besat af en kvinde. I 2016 var tallet 16,5 procent.

“AAU har blandt andet indført screening af videnskabelige stillingsopslag, profileret kvinder i forskning, etableret en mentorordning og fastsat måltal for det underrepræsenterede køn i ledelsen. Derudover har alle fakulteter og institutter drøftet udvalgte ligestillingstemaer, igangsat konkrete handlinger og fastsat måltal for kønssammensætningen”, skriver Lars Hvilsted Rasmussen, dekan på Det Sundhedsvidenskabelige fakultet og formand for Udvalget for Ligestilling og Diversitet på AAU, i et mailsvar til Magisterbladet.

Aarhus Universitet arbejder på at være bevidst om diversitet og kønsneutralitet i rekrutteringen af nye fastansatte forskere. Selv

ved uddelingen af priser og hædersbevisninger har universitetet indført, at der altid skal indstilles en kandidat af hvert køn. Og der kan spores en større fremgang, når man ser på andelen af nyansatte professorer på AU. I 2014 udgjorde kvinder 18 procent af de nyansatte professorer på AU, mens det i dag er 35 procent.

“Men vi stræber efter en 40-60-procentfordeling for universitetet som helhed. Og så skal vi jo kompensere for, at der i så mange år har været et undertal af kvindelige professorer. Så der skal virkelig sættes ind på at ændre på udviklingen, og det er vi også allerede i gang med”, siger prorektor på AU Berit Eika.

Også på AAU har der de seneste år været en stigning i andelen af kvindelige lektorer og professorer.

“Det går derfor den rigtige vej, selv om vi gerne så en endnu hurtigere udvikling. Omvendt har vi at gøre med en kultur- og adfærdændring, hvor vi ikke omgående kan se effekterne af vores indsats. Jeg er dog ikke i tvivl om, at vores målrettede indsats vil kunne ses på den lange bane”, skriver Lars Hvilsted Rasmussen. ■

FOTO: Tobias Ring

Ronja Rose Ravnskov genvalgt som forkvinde for DM Studerende

Ronja Rose Ravnskov får endnu et år på posten som forkvinde for DM Studerende. Hun har før genvalget være forkvinde halvandet år.

“Det er jeg selvfølgelig stolt over. Det er en stor post at stå som forkvinde og repræsentere 17.000 studerende. Det er et hverv, jeg tager meget alvorligt”, siger hun.

130 MILLIONER

Foto: Martin Fyhn. Lykke Liadó/Biofoto/Ritzaus Scampix

Så stor en stigning i huslejen kan Københavns Universitet forventede at betale for at leje sig ind i Niels Bohr Bygningen, når den står færdig. Stigningen er forårsaget af fordyrelser og forsinkelser.

Huslestigningen svarer til 170 årlige professorløbninger, fortæller Henrik Zobbe, der er fakultetsdirektør for KU's natur- og biovidenskabelige fakultet, Science.

“Det er absurd og vil have meget vidtrækkende konsekvenser for forskningen og undervisningen”, siger han.

Lukningstruet universitetsavis fortsætter – et år endnu

Ledelsen på RUC ønskede at lukke universitetsavisen RUC Paper tidligere på måneden, men efter kritik fra Akademisk Råd har ledelsen nu besluttet at udskyde beslutningen om lukning et år.

Det glæder medlem af Akademisk Råd professor MSO Jesper Schmidt Hansen.

“Jeg synes, det er enormt positivt, at de har lyttet til Akademisk Råd. Det er et godt signal at sende”, siger han.

Disse fem museer skal betale mest gæld tilbage:

Arbejdsmarkedets Feriefond krævede i 2014 godt 500 millioner kroner tilbage, som fonden har lånt til forskellige kulturinstitutioner i Danmark. Kulturinstitutionerne havde dog i første omgang opfattet pengene som en donation og havde derfor ikke mulighed for at tilbagebetale gælden.

Peter Hummelgaard (S) og resten af regeringen fremlagde en plan, som skulle afskrive hele eller store dele af gælden for kulturinstitutionerne. Der er stadig nogle, der skal tilbagebetale 10 og 20 procent af deres samlede gæld.

HER ER DE FEM KULTURINSTITUTIONER, DER SKAL BETALE MEST TILBAGE TIL ARBEJDSMARKEDETS FERIEFOND:

Zoologisk Have:

12.000.000 kr.

Danmarks Borgcenter:

7.800.000 kr.

Fregatten Jylland:

5.640.000 kr.

NaturBornholm:

5.000.000 kr.

Museet for Søfart:

4.900.000 kr.

UDENLANDSKE PH.D.ER SKAL NU IKKE LEVE UNDER FATTIGDOMSGRÆNSEN

Magisterbladet skrev i 2019, at 300-400 udenlandske ph.d.-studerende – hovedsageligt kinesiske – levede for 10.000 kroner om måneden, som de fik fra deres hjemland.

Nu har Københavns Universitet indført en politik, der siger, at ph.d.-studerende mindst skal modtage det, der vil svare til to SU-klip, om måneden.

Det er formentlig det bedste resultat, man kunne forhandle sig frem til, mener Anders Hay-Schmidt, der er DM-fællestillidsrepræsentant på Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet.

“Det sender et signal om, at det er mennesker, vi har med at gøre, og at vi ikke vil acceptere den slags vilkår på KU”, siger han.

To ud af tre af tre fyrings-truede tillidsvalgte bliver på Naturhistorisk Museum

Naturhistorisk Museum meldte i december sidste år ud, at man ville afskedige tre ansatte for at spare penge. De tre varslede opsigelser gjaldt tillidsvalgte. Nu står det klart, at to ud af de tre tillidsvalgte fortsætter på museet.

Dansk Magisterforenings formand, Camilla Gregersen, er tilfreds med, at DM kunne få forhandlet en aftale på plads med museet.

“Jeg er utrolig glad for, at vi er nået til enighed om en aftale. For mig er det her den eneste rigtige udgang på en træls sag, hvor medarbejderne var rystede, jeg var rystet, og fagbevægelsen var rystet”, siger Camilla Gregersen.

“Den danske model er årsagen til, at vi i Danmark har gode lønninger, gode arbejdsvilkår, og at virksomhederne tilsvarende er mere konkurrencedygtige, fordi vi lader det være op til arbejdsmarkedets parter selv at aftale løn og arbejdsvilkår”.

Beskæftigelsesminister Peter Hummelgaard om den danske model i debatten om fælles mindsteløn i EU i Altinget d. 24. januar 2020

Du kan læse mere på magisterbladet.dk.

17 år
med
rejser i
KIRGISISTAN

KIRGISISTANS BJERGE OG NOMADER

Ekspedition i Kirgisistans storslåede natur. Vi kommer ud på steder, hvor nomadelivet har ændret sig meget lidt i hundreder af år. Gæstfriheden er udtalt. Vi spiser frokost i ét hjem, middag i et andet, og inviteres på te i et tredje. Vi besøger en familie, der træner ørne og falke.

En særlig oplevelse er to nætter i jurter ved den paradisiske Son Kul sø – udenfor elektronisk rækkevidde, på en højslette omgivet af bjerge. Stjernerne føles tæt på. Store naturoplevelser ved steder med navne som Boom Canyon, Broken Heart Bjerg og De Syv Tyres Kløft. Tid på egen hånd i hovedstaden Bishkek.

12 dage • hjælpension • max 18 deltagere • fra 13.900 kr.
Afr.: 27. juni • 4. juli • 11. juli • 18. juli • 25. juli • 8. aug • 14. aug

Dag 1: Afrejse fra København
Dag 2: Ankomst og byrundtur i Bishkek
Dag 3: Burana Tårnet og hestesport i Chon Kemin
Dag 4: Issyk Kul Søen – petroglyffer og strandbadning
Dag 5: Mod Karakol – en gammel russisk flådebase
Dag 6: Tyrekloften og overnatning i jurter
Dag 7: Ørnejagt og filtdemonstration
Dag 8: I jurtecamp ved Son Kul Søen
Dag 9: En hel dag ved Son Kul Søen
Dag 10: Gennem bjergene til Kyzyl Oi
Dag 11: En kirgisisk kæmpe
Dag 12: Ankomst til København

Kazakhstan og Kirgisistan

Storslået natur i to centralasiatiske lande, pakket ind af oplevelser i de spændende byer Almaty og Bishkek. I Kazakhstan er der syngende sandklitter og de 3 smukke Kalsay søer blandt oplevelserne. I Kirgisistan har vi nætter i nomadetelte og besøg hos familie, der træner ørne. Samt overnatning ved Issyk-Kul søen – den største sø i Centralasien.

11 dage • hjælpension • max 16 delt. fra 15.900 kr.
4. til 14. juli • 3. til 13. august

De 5 Stan-lande

Rundrejse i Langtbortistan: Kazakhstan, Kirgisistan, Tadjikistan, Uzbekistan og Turkmenistan. Fem 5 vidt forskellige lande, der huser folk af tyrkisk, persisk og mongolsk oprindelse. Naturen er også meget forskellig, fra knastør ørken til storslåede bjergmassiver. Denne rejse er lagt tilrette, så vi får det hele med – i ét hug!

20 dage • halvpension • 29.900 kr.
Afrejse: 19. maj • 25. august • 6. oktober

Kazakhstan vandreferie

Unik natur og centralasiatisk stemning i Almaty-regionen. Vi vandrer i Charyn Canyon. I Altyen Emel nationalparken oplever vi bjergformationer i violet, blå, rødt og hvidt. Og vi bestiger de syngende sandklitter. Vandring ved Kolsay søerne og ved Kaindy-søen, hvor vandet er så krystalklart, at man kan se de fine grannåle på bunden af søen.

9 dage • hjælpension • max 16 deltagere • 13.900 kr.
14. til 22. maj • 13. til 21. august

Mindre grupper
Max 20 deltagere
Danske rejseledere

Viktors Farmor
WORLDWIDE EXPEDITIONS

86 22 71 81
www.viktorsfarmor.dk

Månedens gang på #SoMe

Magisterbladet har været på internettet og bringer her højdepunkter fra februars små og store retoriske kampe på de sociale medier.

Kineserne driller... eller prøver på det

Morgenavisen Jyllands-Posten har tradition for at gøre sig udtalens med sine tegninger. Og nu har en "nyhedstegning", der illustrerer historien om det aktuelle udbrud af coronavirus, gjort kineserne gale i skralden. Modreaktionen var – rimeligvis – en række tegninger, der forhånede Danmark og det danske flag, blandt andet med henvisning til at det i 1940 kun tog tyskerne fire timer at erobre landet. Det imponerede dog ikke komikeren **Huxi Bach**: "Kære kinesere. I skal arbejde med jeres satire. For I er simpelthen for dårlige til det", sagde han i en video på Facebook og kom med forslag til langt mere ømme tæer, de kunne træde på.

FLAB

Ingen er så enige, at der ikke er noget at være uenige om. DA's formand, **Brian Mikkelsen**, skabte glæde ved nu at støtte øremærket fædrebarse. Men, indskød DI's direktør, **Lars Sandahl Sørensen**: "Fagbevægelsen bør tage et større ansvar for mere ligestilling og øremærket barsel". Den var lige flabet nok, mente bl.a. næstformand i HK Privat **Anja C. Jensen**: "Vi har kæmpet for #ligestilling for vores medlemmer i 50 år, imens de har forfremmet og forgyldt deres buddies".

LISTEGLÆDE

Er man til lister og statistikker – og hvem er ikke det? – er der daglige fix at hente på The Spectator Index, som er til stede på både Twitter og Facebook. Her kan man eksempelvis finde en liste over landenavnes betydning og lære, at Italien betyder "unge køers land", og Japan betyder "den stigende sols land". Man kan også læse, at Indien havde suverænt flest internetnedbrud i 2018 – 134 gange – og at kineserne samme år var mest klimabevidste med canadierne på andenpladsen.

HILSEFORM RAGER EN PIND

En anbefaling fra Dansk Sprognævn om brevhilsen har givet stram mund hos cybersherif og tidligere minister **Søren Pind**: "Dansk Sprognævn vil erstatte "kære" med "hej" til både private og ikkeprivate modtagere. Nej tak. Jeg skal bede om, at myndigheder og institutioner, der skriver til mig, skriver "kære", mit fulde navn og er Des. Jeg vil simpelthen ikke rages på mentalt i min privatsfære", skrev Pind på Facebook, hvilket startede en større debat. Sprognævnets **Marianne Rathje** prøvede at forklare: "Grunden til, at især de unge vil have "hej" i stedet for "kære", er, at de netop opfatter "kære" som alt for intimt, og dermed går de faktisk tilbage til "kære"s oprindelige betydning: For flere hundrede år siden var "kære" også en meget følelsesladet hilsen, man brugte, når man skrev til folk, man havde et tæt eller måske ligefrem kærligt forhold til".

Måling mod velfærd

Kollegerne i Djøf har lanceret en brandingkampagne, hvor man undskylder for, at djøf'ere har medvirket til bureaukrati og mindsket borgerkontakt i den offentlige sektor. Til gengæld har forbundet selv en klassisk djøf-løsning klar til regeringen, som blandt andet indebærer at "kortlægge ATA-tiden" og "foretage en måling af velfærdsmedarbejdernes oplevede frihed til faglighed". Det forekom **Rikke Pedersen** en smule paradoksalt: "Bare det at foreslå "10 timer mere ATA", det er jo netop blot en videreførelse af den sygelige tidtagning og excelarksmani, vi akademikere som gruppe har været med til at konstruere", skrev hun på Djøfs Facebook-side. "Hej Rikke. Vi er meget enige med dig", lyder svaret fra Djøf.

#WEREMEMBERNOTSOWELL

Den amerikanske præsident er berygtet for nogle gange at tage munden lidt rigeligt fuld, når han skal lovprise sine egne bedrifter. Og noget tyder på, at det har bredt sig ud i statsapparatet. Således kunne man på årsdagen for befrielsen af Auschwitz læse følgende Twitter-opslag fra den amerikanske ambassade i København: "I dag er det International Holocaust Remembrance Day. For 75 år siden befriede amerikanske soldater Auschwitz-Birkenau-lejren. #WeRemember". Ambassaden fik travlt med at rette, og imens strømmede de lystige – og enkelte vrede – kommentarer ind.

Et forsikringsfællesskab for medlemmer af Dansk Magisterforening

Som medlem af Dansk Magisterforening kan du forsikre din bolig, dit indbo, cykel, bil, dig selv og din familie hos Lærerstandens Brandforsikring.

Lærerstandens Brandforsikring er et medlemsejet forsikringsfællesskab. Det betyder, at pengene alene arbejder for vores medlemmer for at sikre de bedste priser og de bedste dækninger til medlemmerne.

Og hvert år udbetaler vi loyalitetsrabat til medlemmer, der har haft deres indboforsikring hos os i mindst 3 år.

Læs mere om forsikringerne og beregn din pris på lb.dk eller ring til os på 33 48 51 07

Vores forsikringer er flere gange blevet hædret af Forbrugerrådet Tænks magasin Penge.

Senest har vi fået "Bedst i test" på den samlede forsikringspakke af indbo-, ulykke-, bil- og husforsikringer.

Dagpenge udhullet gennem 30 år – Lone Andersen kan miste sin bolig

For en gennemsnitslønnen akademiker dækker dagpenge nu kun 30-40 procent af lønnen, fordi taksten i 30 år ikke har fulgt lønudviklingen. Cand.mag. i pædagogik Lone Andersen er gået fra leder af ungdomsuddannelse til ledig. Hun kan være tvunget til at flytte fra sit hjem om få måneder.

På en blind, stille grusvej midt i den fynske kommune Nyborg ligger en smuk, stråtækt og hvidmalet gård fra 1777 omkranset af træer og en lille sø.

Dette var lidt af et drømmehus, som cand.mag. i pædagogik Lone Andersen og hendes mand købte for fire år siden. Et hus, som hun nu er bange for at blive tvunget til at flytte fra.

I august måned blev Lone Andersen nemlig opsagt som konstitueret forstander på en ungdomsuddannelse i forbindelse med sammenlægning af ungdomsuddannelser over hele landet. Og efter et par måneder som fritstillet med løn er Lone Andersen på dagpenge.

“Som forstander fik jeg virkelig mulighed for at prøve noget af. Så det er en omvæltning – også økonomisk – at gå fra en forstanderløn til dagpenge. Jeg får nu 14.000 kr. mindre ind på kontoen om måneden, og det kan vi altså virkelig mærke herhjemme”, siger Lone Andersen.

Den ene gavl på det gamle hus’ stråtag er skiftet, og planen

var at skifte hele taget om kort tid. Lånet skal tages i banken, og det kan måske blive en udfordring, nu hvor Lone Andersen er på dagpenge.

“Konsekvensen kan derfor blive, at vi kun skifter stråene på gavlen i stedet for hele taget. Vi har talt meget om, hvordan vi kan spare på alle udgifter, så længe jeg er på dagpenge”, siger Lone Andersen.

Opsigelsen kom som lidt af et chok for hende.

“Jeg havde ikke forventet, at jeg skulle opsiges, og da det skete, var det for sent at tegne en privat lønforsikring. Jeg havde været en stor del af den kommende udvikling i en årrække og havde ikke tænkt, at dette kunne ske. Det var måske naivt”.

Forringelser kunne afmonteres med et “ikke skræmmende tal”

For ledige på dagpenge bliver det sværere og sværere at få råd til at betale huslejen.

De sidste 30 år er dagpengene nemlig blevet udhullet år efter år, da taksten ikke følger lønudviklingen.

Den aktuelle dagpengesats på 19.083. kr./md. før skat dækker nu bare mellem 30 og 40 procent af en gennemsnitsløn for en akademiker ansat i den private sektor, som ligger i omegnen 45.000-62.000 kr.

Dagpengene er over en lang årrække blevet reguleret med typisk 0,3 procent mindre end lønudviklingen. Med skattereformen i 2012 besluttede den daværende SFSR-regering med et bredt flertal bl.a. at finansiere topskattelettelser ved at “mindreregulere” alle overførselsindkomster med yderligere 5,2 procent. Heraf udmøntes de tre procent i årene 2020-23.

Det betyder, at satsen forringes med cirka én procent årligt. Samtidig øges forskellen mellem dagpenge og løn yderligere via et højere beskæftigelsesfradrag.

“Denne udhuling af dagpengene kunne afmonteres for et par hundrede millioner kroner, og det er ikke et skræmmende tal i forhold til de samlede offentlige udgifter på langt over 1.000 milliarder kr., så jeg forstår ikke regeringens modstand mod dette”, siger direktør i Danske A-kasser, Verner Sand Kirk.

Akademikere kan også arbejde i Netto

De seneste måneder er bølgerne i medierne om ledige akademikere gået højt. De er luddovne og søger ikke arbejde eller føler sig fine til at tage et job i Netto, har det blandt andet lydt.

Blot få hundrede meter fra Lone Andersens hus ligger den lokale Netto. Så hvorfor tager hun ikke arbejde der, som beskæftigelsesministeren har foreslået?

“Hvis jeg blev tilbudt et job i Netto, ville jeg da med glæde tage det, og jeg er heller ikke bleg for at søge job der. Men det er jo ikke ensbetydende med, at jeg ville slå rødder der, og en arbejdsgiver ønsker jo at ansætte folk, som bliver. Han ved godt, at ansætter han en akademiker, bliver den person der ikke længe, men smutter, lige så snart vedkommende har fundet et arbejde inden for sit eget felt”, siger hun.

Mette Frederiksen's regering er kommet under pres for at ændre forringelserne af dagpengene fra dele af fagbevægelsen. Og i januar måned meldte regeringens tre støttepartier Enhedslisten, SF og De Radikale samt også Dansk Folkeparti sig klar til at danne et politisk flertal for at sløjfe forringelserne. Men beskæftigelsesministeren har på vegne af regeringen afvist, fordi det bliver for dyrt.

Dagpengeordningen er ikke længere god nok

Ifølge en LO-rapport fra 2018 er bruttokompensationsgraden fal-

det med ni procentpoint siden 1995. Bruttokompensationsgraden måler dagpengenes størrelse i forhold til lønnen før skat. Det Økonomiske Råd beregnede i 2018 også, at dagpengesatsen i 1980 udgjorde 63 procent af gennemsnitslønnen i industrien. I 2025 vil satsen udgøre 44 procent.

“Denne udhuling af dagpengene kunne afmonteres for et par hundrede millioner kroner”.

Verner Sand Kirk, direktør i Danske A-kasser

Dagpengene er gennem tre årtier blevet udhulet, og det kan betyde, at tidligere forstander på ungdomsuddannelse Lone Andersen, som nu er ledig, kan blive tvunget til at flytte fra sit drømmehus, som ligger ved en lille sø på Fyn.

“Udviklingen sætter hele systemet under pres, fordi den udhulede kompensation er sket, samtidig med at dagpengeperioden også er blevet nedsat. Bliver a-kassesystemet tømt for bidragydere, fordi forsikringen bliver for dårlig, vil det true hele det danske flexicurity-systems eksistens”, siger formand i Magistrenes A-kasse, Per Clausen.

Det er professor i økonomi og overvismand i Det Økonomiske Råd Michael Svarer enig i.

“Hvis folk i stor stil vælger at melde sig ud af a-kasserne, kan det true hele den måde, vores arbejdsmarked er skruet sammen på”, siger han.

Og noget tyder på, at et voksende antal danskere ikke mener, at dagpengeordningen længere er god nok. Ifølge tal fra Forsikring & Pension havde knap 340.000 tegnet en privat lønforsikring i 2018. Det er en stigning på 60.000 på bare et år. Siden 2010 er antallet steget med 250.000.

“At et stigende antal danskere vælger at tillæggsforsikre sig oven på dagpengene, er netop et klart signal om, at mange mener, at kompensationsgraden i det eksisterende dagpengesystem ikke længere er god nok”, siger Michael Svarer.

Lone Andersen forstår ikke, hvorfor dagpengene ikke følger lønudviklingen.

“Hvor meget skal ledige egentlig straffes? Dagpengene er jo en forsikringsordning, man har betalt til, som skal hjælpe en under ledighed i en periode. Det burde da som minimum følge lønudviklingen”, siger hun.

Arbejdsløshedsforsikring burde ikke blive udhulet år for år.

“For Finansministeriet betyder få hundrede kroner mere om ugen til en ledig i dagpenge ikke det store. For mig kan det beløb være afgørende. Jeg knokler for at ændre denne situation uanset dagpengesatsen. Men med fare for at lyde forkælet vil det betyde en stor forskel for mig og min mand med 2.000 kr. ekstra om måneden”. ■

Studerende går på barrikaderne OG VINDER

Blokader, demonstrationer og strejker. Det seneste år har studerende på landets universiteter kæmpet for indflydelse på deres uddannelse, og det har virket.

De studerende på Den Danske Filmskole blokerede skolen for at få rektor afsat.

På Aalborg Universitet demonstrerede studerende for at beholde deres sproguddannelser.

Studerende på KUA blokerede ledelsesgangen for at få bremset sammenlægningen af små fag.

Og på læreruddannelsen barrikaderede de studerende deres bibliotek for at få lov til at beholde det.

Alle vandt de eller fik indrømmelser.

I løbet af 2019 har der været en række sager, hvor studerende har brugt blokader, demonstrationer, medier og plakater til at råbe deres universitetsledelse op.

Og det er ikke mærkeligt, siger forsker ved Fremforsk Marianne Levinsen. Hun mener, at de mange protester er karakteristiske for generation Z, som er født mellem 1990 og 2002.

“De er opdraget i en tid, hvor bør-

nene kom i fokus både i systemet og i børneopdragelsen. Her var differentiering vigtigt i folkeskolen, og gennem evaluering og prøver lærte de, at der var plads til dem og deres evner. Den opfattelse bryder sammen, når de starter på universitetet. Her møder de et bureaukratisk fremmedgørende system, hvor de bare er et nummer. De føler ikke, at de har, hvad de skal bruge for at blive dygtige, og det vil de ikke finde sig i”, siger Marianne Levinsen, der også er forfatter til bogen “7 generationer”.

Ifølge hende reagerer de unge nu, fordi de er blevet presset til bristepunktet af systemets mange reformer og regler.

“De er opdraget i en kultur, hvor alt, de gør, bliver målt og vejjet, og de har lært, at der ikke er noget, man kommer sovende til. De føler, at de har gjort en stor indsats, og det kan gøre frustrationen større, når der ikke er nogen payback. Hvorfor skal man for eksempel arbejde hårdt for at komme ind på en videregående uddannelse, hvis der ikke er nogen undervisning, eller hvorfor skal man i det hele taget studere, hvis man ikke kan få et fast job bagefter?”

I en tid med boligmangel, løse ansættelser og klima-

krise vil generation Z være de første, som ikke får det bedre end deres forældre, forklarer Marianne Levinsen. Tværtimod skal de kæmpe hårdere for tingene, og det synes de ikke er fair.

Sikre sejre

Vi har formentlig kun set begyndelsen af en aktivistisk periode, forudser forskerne. For det er effektivt, når de studerende går på barrikaderne.

I slutningen af oktober blokerede en gruppe studerende fra Det Humanistiske Fakultet ved Københavns Universitet for eksempel dekanatet, efter at det kom frem, at ledelsen havde planer om at sammenlægge en række små fag som en del af fakultetets målplan.

“Vi har forsøgt at tale med ham (dekan Jesper Kallestrup, red.) mange gange. Det her er en sidste udvej for at få ham til at lytte. Vi ønsker ikke den her blokade. Vi vil rigtig gerne have en ordentlig dialog, men han nægter os og resten af de studerende medindflydelse på, hvordan vores uddannelser skal se ud i fremtiden”, forklarede formand for HUMrådet, Sidsel Dorthea Vedel, dengang til Magisterbladet. »

»

Kort tid efter igangsatte de studerende på Den Danske Filmskole en blokade foran filmskolen, hvor de krævede rektor Vinca Wiedemanns afgang, efter at den mangeårige leder af dokumentarlinjen, Arne Bro, var blevet bortvist på baggrund af en personalesag.

Filmskolens blokade varede en lille uge, mens protesten på KUA endte som en halvanden måned lang affære, men i begge tilfælde fik de studerende, hvad de krævede. Rektor gik af, og de studerende fik indflydelse.

Ph.d. i historie Knud Holt Nielsen har i en lang årrække beskæftiget sig med protestaktiviteter blandt unge og har blandt andet undersøgt elev- og studenterprotesters udvikling gennem 50 år.

Han forklarer, at der intet nyt er i, at studerende tyer til blokade.

“Institutesættelserne minder på mange måder om noget gammelt, og det illustrerer, hvordan protestformer vandrer. Blokadevåbnet har historisk set før vist sig effektivt, og derfor tager man det nu i brug igen. Når det så virker, så vil andre tænke, at man kan gøre det samme”, forklarer Knud Holt Nielsen.

Ifølge ham kan succesen fra KUA og filmskolen derfor sagtens avle flere blokader, men det er ikke givet, at de studerende får deres vilje.

“Historisk set kan vi se, at nogle gange virker det, og andre gange gør det ikke. Det handler jo i høj grad om den enkelte sag. For eksempel om medarbejderne bakker op, og om man har allierede blandt andre bevægelser eller inden for det politiske apparat. Bliver det dækket i medierne og dermed til en politisk sag?”

Du er dine handlinger

Men også uden for universiteternes arealer gør de unge sig bemærket.

Lektor ved Aarhus Universitet Jonas Lieberkind ser en generation med en mere individuel og moralsk tilgang til politik, end vi har set tidligere.

“Det interessante er, at de hele tiden har sig selv med i de refleksioner, de gør sig i de politiske projekter. Det at blive vegetar er for eksempel et subjektivt selvarbejde. I forhold til tidligere er de unge i lige så høj grad opmærksomme på, at de selv har et ansvar, som

13. januar

Kritik for ensidigt kønssyn

En biologiprofessor på Københavns Universitet får kritik af en gruppe studerende for kun at bruge “mand” og “kvinde” i statistiktimerne. Historien kommer i pressen, hvor underviseren fortæller, at han nu retter ind for ikke at krænke nogen.

5. februar

Happening på filmskolen

Elever fra Den Danske Filmskole arrangerer en happening, hvor de begraver skolen, efter at rektor fremviser planer om at ændre uddannelsen fra en 4-årig uddannelse til en bachelor-/kandidatuddannelse, der kan afsluttes efter tre eller fem år. Efter voldsom kritik fra eleverne og dele af filmbranchen vælger kulturminister Mette Bock (LA) få dage efter at udskyde beslutningen.

at politikerne har det”, siger Jonas Lieberkind, der forsker i unges politiske deltagelse og dannelse.

Ifølge Marianne Levinsen skyldes denne tilgang en voksende skepsis over for det system, generationen er opvokset i.

“Unge er trætte af, at politikerne lover ting, de ikke kan holde. De værdsætter derfor, at man gør noget ved det, man tror på. Hvis du for eksempel går op i klimaet, så må du stoppe med at flyve eller blive vegetar. Det er ikke nok at tale om tingene”, siger Marianne Levinsen.

Den opfattelse deler 29-årige Katrine Damgaard, der er vicedirektør i organisationen Ungdomsbureauet, der arbejder for at engagere unge i samfundet.

“Når vi rejser rundt i landet og taler med unge, oplever vi, at der er en grundlæggende utilfredshed med det etablerede og den styrede debat. Fælles for unge er, at de ikke føler sig repræsenteret, og det vil de gerne lave om på. Jeg oplever, at unge tidligere har ventet på at få magten, hvorimod de nu selv tager den”.

I Dansk Ungdoms Fællesråd oplever den 27-årige formand Chris Preuss også, at de unge har fået mere demokratisk selvtillid.

“Unge har altid interesseret sig for samfundet, men tidligere har

der været en tendens til, at de har tænkt: “Måske ved jeg ikke nok, og måske vil ingen lytte», og derfor har de ikke blandet sig, men derimod betragtet den demokratiske debat fra sidelinjen. Klimakrisen har nu fået dem til at indse, at de bliver nødt til at blande sig og vise “de voksne”, at der skal gøres noget nu”, siger han.

De få, de mange

Netop klimaet er svært at komme uden om, når vi taler om de unges nyfundne engagement.

For selvom det langt fra er alle under 30 år, der aktivt deltager i den politiske kamp mod klimaforandringerne, identificerer og sympatiserer flertallet sig med projektet.

I Dansk Magisterforenings studieundersøgelse fra 2019 svarer 11 procent af de studerende, at de har deltaget i politiske aktiviteter for klimaet.

Til gengæld mener hele 79 procent af de studerende, at klimaet er det vigtigste politiske emne.

“Jeg oplever, at unge tidligere har ventet på at få magten, hvorimod de nu selv tager den”.

Katrine Damgaard, vicedirektør i Ungdomsbureauet

81 procent af de adspurgte svarer også, at de er enige eller delvist enige i, at de selv føler, at de kan gøre noget for at forbedre klimaet.

Uanset om de bærer banneret eller bare har en kødfri dag om ugen, så er det lykkedes de unge at tage sagen på sig, hvilket også statsminister Mette Frederiksen pointerede i sin nytårstale, hvor hun roste ungdommen for at gøre klimaet til det største emne i valgkampen. Studieundersøgelsen viser da også, at størstedelen af de studerende blandt andet sorterer skrald, fravælger plastik og stemmer efter de politiske partiers klimapolitik for at begrænse deres klimaaftryk.

Over halvdelen af dem fravælger kød, begrænser deres energiforbrug og køber mindre tøj.

Eftersom sporene af den globale opvarmning bliver tydeligere, lader det til, at ungdommen er indstillet på radikale forandringer, men mindre end halvdelen svarer i studiestartsundersøgelsen, at de har tiltro til, at politikerne ønsker at gøre noget for at forbedre klimaet. Og det overrasker ikke formand for Dansk Ungdoms Fællesråd, Chris Preuss:

“Der er ingen tvivl om, at klimadagsordenen har samlet mange unge mennesker om at sige til de ældre generationer, at dette er noget, som vil ramme os, og derfor forventer vi

15. marts

Klimastrejke på CSS

I anledning af den store internationale klimastrejke “Fridays for Future” vælger studerende på Københavns Universitets Center for Sundhed og Samfund at gøre fredag den 15. marts 2019 til klimadagsdag. Her boykotter de al undervisning og afholder i stedet workshops og undervisning i klimasager.

29. april

Lærerstuderende spærrer deres bibliotek af for at beholde det

Døren til ledelsens kontor på læreruddannelsen på Nyelandsvej i København bliver barrikaderet med bøger fra uddannelsens bibliotek. Biblioteket skulle flyttes til Campus Carlsberg, og det var de studerende overordentligt utilfredse med. Senere samme dag meddeler ledelsen, at beslutningen om at flytte biblioteket trækkes tilbage.

23. oktober

Nonbinær aktivisme på SAMF

Det Samfundsvidenskabelige Fakultets ledelse på Københavns Universitet bliver kritiseret for ikke at reagere, da nonbinære personer blev udskammet i en fælles mailtråd. Efterfølgende kommer der nye retningslinjer om krænkende adfærd på universitetet.

»

også, at I, de etablerede systemer, kommer med bud på nogle løsninger”.

En form for generationskrig lader til at være opstået i kølvandet på klimadebatten, men ifølge Katrine Damgaard er klimaet bare én af mange kampe, som udspringer sig på de unges arena i øjeblikket.

“Jeg tror, vi vil se en “ringe i vandet”-effekt. Der er meget, som vi ikke får øje på lige nu, men der sker mange bitte-små ting rundt omkring. Jeg håber, at unge bliver ved med at tro på, at bevægelsen giver mening”, siger hun og nævner køn, seksualitet og perfektionskultur som andre emner, hvor unge i dag tænker anderledes end deres forældre.

“OK boomer”

Også online kom en generationskløft i 2019 til syne, da udtrykket “OK boomer” blev brugt af unge verden over, fordi de ikke længere orkede at diskutere med belærende forældre og bedsteforældre.

Udtrykket, der er henvendt til babyboomgenerationen (født mellem 1946 og 1964), startede på nettet, men blev hurtigt en populær måde at sige: “Jaja, den er god med dig, privilegieblinde og bedredvidende

voksne. Du tager fejl og lytter ikke, og jeg orker ikke for 117. gang at forsøge at forklare dig, hvordan verden ser ud i dag”.

I en klumme hos mediet Heartbeats skrev den 25-årige skribent Mads Høyer Hansen i november, at ordene “OK boomer” for ham netop var et udtryk for, at hans generation har fået nok.

“Udtrykket opsummerer de mange frustrationer, som vi millennials og Gen Z’er oplever. For det er da om noget frustrerende at stå med en livstruende klimakrise, som tidligere generationer bare lod vokse sig større og større, og som har kæmpe konsekvenser for vores og kommende generationers tilværelse på kloden. (...) Når man så samtidig skal høre på, at man aldrig får et job med det hår, at det hele var bedre i gamle dage, at veganere er til grin, at der kun findes TO køn(!), så bliver man træt”, skrev han.

Unge vil sidde med ved bordet, men føler sig ignoreret, og med udtrykket “OK boomer” udstiller de, at den ældre generation hverken kan eller vil forstå dem.

Vor tids 68?

I forsøget på netop at råbe både boomere og resten af befolkningen op valgte den 22-årige studerende Harald Toksværd i november at kuppe

» 28. oktober

Blokade på KUA

En gruppe studerende fra Københavns Universitets Humanistiske Fakultet blokerer ledelsesgangen i utilfredshed over en målplan, hvor flere småfag skal lægges sammen. Blokaden varer halvanden måned, hvor de studerende bor på universitetet. Antallet af tilhængere vokser løbende, mens pressen følger sagen. Den 4. december ophæver de studerende blokaden, efter at de sammen med ledelse og medarbejdere har underskrevet en aftale om, at høringsprocessen om målplanen skal gå om.

» 8. november

Studerende kupper talerstol til KU's årsfest

22-årige Harald Toksværd kommer selveste dronningen i forkøbet og kaprer talerstolen til Københavns Universitets årsfest, ligesom Finn Ejnar Madsen gjorde det i 1968. Her holder han tale på vegne af de blokerende studerende på Det Humanistiske Fakultet. “Mens I sidder her med champagne i kappe og kæde, kæmper vi for vores uddannelser. Og vi vil ikke ignoreres. I ønsker at se os som børn, der kan smides i seng, når vi bliver for højlydte. Men vi er flere end jer – og stærkere. Og vi vil ikke ignoreres”.

talerstolen ved Københavns Universitets årsfest.

Foran studerende, lærerstaben og selveste dronningen proklamerede han, at et nyt 68-oprør var i fuld gang.

“For I praler med jeres medbestemmelse, men evner ikke at lade andre bestemme. I roser vores engagement, men truer de engagerede med eksmatrikulering. I soler jer i vores succes, mens vores fag bliver sammenlagt, ødelagt og spredt for vinden. I påstår at have lært af ’68. Men jeres ’68 er en gylden kalv. Vores ’68 er nu, i dag og hver dag”, sagde han i talen, hvor han refererede til ledelsens håndtering af den daværende blokade på KUA.

Sammenligningen mellem ungdomsoprøret i 1968 og den nuværende ungdomsbewægelse virkede da også i situationen åbenlys, da selv samme talerstol kun én gang før har været kuppet, og det var i 1968 af en studerende ved navn Finn Ejnar.

Harald Toksværd og de øvrige studerende fra blokaden på KUA har således taget både protestformerne og retorikken fra det historiske ungdomsoprør til sig, og i kølvandet på efterårets blokader var medierne også hurtige til at sammenligne med ungdomsoprøret i 1968. Blandt andet Politiken beskrev, hvordan en vækkelse blandt de unge tager forskellige former. Den manifesterer sig

for eksempel hos sidste års vinder af Nordisk Råds litteraturpris, 28-årige Jonas Eika, og i Den Grønne Studenterbevægelse.

Men lektor Jonas Lieberkind mener ikke, at der er tale om et egentligt oprør. Tværtimod mener han, at medierne har talt de unges aktivisme op til at være noget, den ikke er.

“Sagen er kompliceret, men jeg ser ikke et ungdomsoprør. Jeg ser, at de unge i stigende grad bliver mere engagerede og involverede i politik, men jeg ser også en ungdomsgeneration, som ikke har et oprør”, siger han og tilføjer:

“For hvad gør de oprør mod? I 68-bevægelsen var der en fælles ideologisk overbevisning om at ændre samfundet. I dag er der ikke noget, der samler de unge. De har ingen fælles idé eller retning”.

Også formand for Dansk Ungdoms Fællesråd Chris Preuss mener, at oprør er det forkerte ord at bruge om den aktuelle bevægelse.

“Jeg vil ikke kalde det et oprør, da de unge netop ønsker at engagere

sig i samfundet. De vil ikke gøre op med demokratiet, men derimod selv deltage i det. Det ser vi blandt andet på det stigende engagement i deltagelsen ved europaparlamentsvalget, folketingsvalget og ved skolevalget i folkeskolen”, forklarer Chris Preuss.

Hos Ungdomsbureauet oplever de det samme, og vicedirektør Katrine Damgaard mener derfor, at vi skal ændre vores forventninger til et fremtidigt ungdomsoprør.

“Jeg tror, at samfundet har en forventning om, at den unge generation mobiliserer sig på samme måde som 68’erne, men det tror jeg ikke, at vi gør. Der er alt muligt i gang”, siger Katrine Damgaard.

Uanset hvordan man rubricerer det, så er Jonas Lieberkind overbevist om, at Generation Z vil ændre verden.

“Når den her generation opnår topposter og bliver lærere, så vil der ske noget. Det er svært at sige hvordan, for det er ikke artikulert som oprør. Det er et stille oprør, og det vil ændre vores syn på verden”. ■

“Klimakrisen har nu fået dem til at indse, at de bliver nødt til at blande sig og vise “de voksne”, at der skal gøres noget nu”.

Chris Preuss, formand i Dansk Ungdoms Fællesråd

15. november

Blokade på filmskolen

Elever fra Den Danske Filmskole blokerer skolens indgang, efter at den mangeårige leder af dokumentarlinjen, Arne Bro, bliver fyret på baggrund af en personale-sag. Eleverne er rasende og kræver, at rektor Vinca Wiedemann stopper. En lille uge senere vælger Kulturministeriet at afskedige rektoren.

Foto: Gregers Tjørn / Billedbyrået

26. november

Demo på Aalborg Universitet

En gruppe studerende fra sprogfagene på Aalborg Universitet demonstrerer, da universitetet melder ud, at man vil nedlægge tre sprogfag til stor frustration for de nuværende studerende. To dage senere vælger dekanen at udsætte processen.

Foto: P. Hval

Sabina Fie Hansen var som flertallet af unge. Hun havde aldrig deltaget i en demonstration, men da Aalborg Universitet pludselig varslede lukning af kandidaten på flere sproguddannelser, måtte hun reagere. Protesten gav pote.

20. november sidste år var der kandidatdag på Aalborg Universitet. Det er dagen, hvor udvalget af kandidatuddannelser bliver præsenteret og markedsført.

Dagen efter meddelte universitetet imidlertid, at man allerede fra 2020 ville lukke for optaget på både bachelor- og kandidatuddannelserne i tysk og spansk virksomhedskommunikation.

Først troede Sabina Fie Hansen, der læser tysk, at hun havde hørt forkert.

“Jeg havde brugt kandidatdagen på at fjerne al tvivl. Efter presentationen stod det klart, at det var tysk, jeg skulle fortsætte med på kandidaten. Retskravet, altså at man har ret til at tage en kandidatuddannelse, når man er optaget på en bachelor, havde desuden stor betydning, da jeg skulle tage beslutningen om at flytte fra Slagelse til Nordjylland. Så jeg følte, at sviget var total!” siger Sabina Fie Hansen.

Et helt urimeligt indgreb

Den 24-årige vestsjællænder er aldrig gået på barrikaderne før for en sag og hæver sjældent stemmen. Et arbejdsophold i Stuttgart, Tyskland, har desuden gjort hende bevidst om, hvor privilegeret det er at få SU såvel som en gratis universitetsuddannelse.

“Det var noget andet, hvis universitetet bare havde meldt ud i or-

dentlig tid eller foreslået en overgangsperiode. I stedet gentog dekanen bare igen og igen, at optaget var for lavt, så de måtte lukke. Vi talte også for døve øren, da vi forsøgte at forklare, hvorfor beslutningen var så urimeligt et indgreb i manges liv. Da fik jeg nok”, siger Sabina Fie Hansen.

Ingen andre tog teten, og pludselig befandt hun sig i front for aktionsplanlægningen. I en Facebook-gruppe aftalte de mødetidspunkter og slogans på banerne. Hun stod også for pressekontakten til de nordjyske medier.

Da ledelse og medarbejdere på AAU kom til orienteringsmøde om situationen, blev de mødt af lavmælte, men insisterende protester. Først stod de studerende diskret på gangen uden for auditoriet, men da de så snittede til det, fulgte de med ind i auditoriet, så protesten også blev transmitteret via Skype til AAU's afdeling i København.

Svært at se stiltiende til

Universitetets svigt såede et aktivistfrø i Sabina Fie Hansen den dag.

“Det var vildt inspirerende at opleve, at vi omsider blev hørt, da vi tog sagen i egen hånd. Ledelsen og de ansatte blev helt klart påvirkede af, at vi reagerede og viste vores store utilfredshed. Og fordi vi ikke bare accepterede tingenes tilstand, fik vi rent faktisk indfly-

Aktivistfrøet blev sået, da

UNIVERSITETET SVIGTEDE

delse på sagens udfald”, forklarer hun.

Det var hårdt midt i en eksamensperiode at bruge nogle dage på at planlægge aktion og snakke med medier. Men det gav mening.

“Jeg tilhører ikke en politisk yderfløj og er ikke drevet af vrede. Men jeg selv - og mange omkring mig - er oprigtigt bekymrede over, at noget af det fineste, vi har, får lov til at smuldre, fx stærke uddannelser. Det er svært at se stiltiende til”, siger Sabina Fie Hansen.

En provokerende udmelding

De sprogstuderendes aktion på Aalborg Universitet var medvirkende til, at lukningen af kandidatuddannelser blev udsat et år. Ikke en kæmpe sejr, men trods alt en forbedring.

“I det mindste kan vi studerende nå at overveje vores næste træk. Vi har fået at vide, at der er gode chancer for, at Aarhus Universitet gerne vil optage os på kandidaten. Det vil sige, at vi går fra at have et retskrav på AAU til at have gode chancer i Aarhus. Det er altså en provokerende udmelding”, fastslår Sabina Fie Hansen.

Hvis hun havde bedre tid, ville hun klart gå mere systematisk ind i det uddannelsespolitiske arbejde.

“Vi er nødt til at råbe op, når beslutninger går i den åbenlyst forkerte retning. Det er en vigtig erfaring, jeg tager med videre”, siger hun. ■

Sabina Fie Hansen og hendes medstuderende gik ind i auditoriet med skilte og bannere under et orienteringsmøde på instituttet i protest over lukningen af bl.a. tysk. På Sabinas skilt stod der "Hvor er vores retskrav – det her er bedrag".

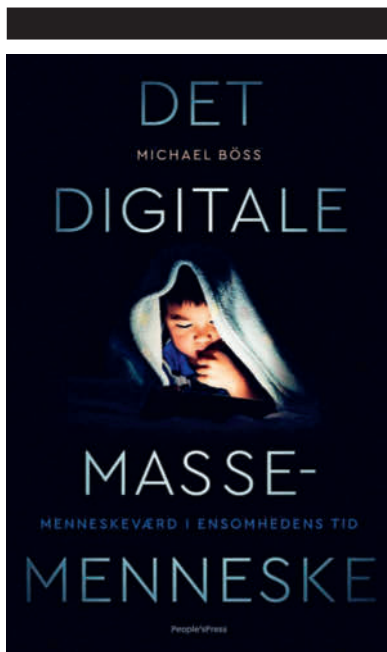
“Jeg tilhører ikke en politisk yderfløj og er ikke drevet af vrede. Men jeg selv – og mange omkring mig – er oprigtigt bekymrede over, at noget af det fineste, vi har, får lov til at smuldre”.

Sabina Fie Hansen

Læs interview med den unge hardcore aktivist Victor Murray på magisterbladet.dk.

SAMFUND

DET DIGITALE MASSEMENNESKE

Michael Böss

People's Press, 2019, 297 sider, 250 kr.

Bogen handler om de menneskelige og etiske konsekvenser af den stige digitalisering af vores samfund og hverdag, fra brugen af robotter på arbejdspladsen og i sundhedssektoren og algoritmestyrede programmer i den offentlige forvaltning til de sociale mediers og skærmenes indtog i vores liv. Bogen bygger på en tese om, at vi i dag bruger teknologien til at bekæmpe det ensomhedsproblem, som "massesamfundet" skabte efter Anden Verdenskrig. Desværre ofte med det modsatte resultat. Det er ikke tilfældigt, at det udtryk, der fra omkring 1980 erstattede "massesamfundet", var "informationssamfundet". Desværre indfanger begrebet ikke den pointe, at den nye samfundstype også skabte en ny personlighedstype: det digitale masse menneske. Og i stedet for at informere os betyder digitaliseringen, at vi i stigende grad er på vej ud af oplysningen og på vej ind i en "sort" fremtid, hvor borgerne ikke længere kan gennemskue de systemer, de bliver underkastet.

Se flere bøger på magisterbladet.dk.

PÆDAGOGIK

Teologi og pædagogik, bind I – En statusopgørelse

Bent Raffnsøe-Møller og Poul-Erik Feldstedt

Forlaget Pendulum, 2019, 89 sider, 165 kr.

Teologi og pædagogik er et forsøg på at afstikke rammerne for en særlig dansk religionspædagogik og fagdidaktik. Bogen udgives i tre bind. Bogen henvender sig primært til undervisere og studerende på de mellemange og videregående uddannelser i det teologiske og pædagogiske fagområde. Den er også velegnet som grundbog i studie- og læsekredse.

RELIGION

Religion i det offentlige rum – Et dansk perspektiv

Henrik Reintoft Christensen, Brian Arly Jacobsen og Signe Engelbreth Larsen

Aarhus Universitetsforlag, 2019, 276 sider, 199,95 kr.

Er religion en privatsag? Op gennem det 20. århundrede har det været en klar opfattelse, at religion skal dyrkes inden for hjemmets fire vægge eller i kirkens hellige rum. Men faktum er, at vi konstant udstiller vores religiøse overbevisning ude i offentligheden. "Religion i det offentlige rum" belyser gennem 13 bidrag, hvordan religion i allerhøjeste grad sætter en offentlig og politisk dagsorden i nutidens ellers så sekulariserede samfund.

SKØNLITTERATUR

Konkurrerende lidelser

Ole Grønne

Forlaget Mellelgaard, 2019, 290 sider, 269,95 kr.

Aksel Lerfeldt er en tidligere rockstjerne og nu kendt aarhusiansk forlagsdirektør. Han lider af svær donjuanisme, problemer med, hvor

han skal anbringe sin afdøde fars aske, og med forholdet til sine to voksne børn. Desuden har den unge skuespillerinde Beate Storm for meget af Aksels opmærksomhed og et intimt foto af ham på sin telefon. Lea er gift med Aksel. En af hendes udfordringer er at skrive talen til hans nært forestående 50-års fødselsdag, imens en vedvarende skriveblokering og en spirende karriere som poet komplicerer hendes liv. En række bizarre dyremishandlinger kommer langsomt nærmere på ægteparret i forstadvillaen, hvor flere hemmeligheder ligger skjult. Tilsammen plages Lea og Aksel af samme diagnose, som Aksels far fik af lægen før sin død - konkurrerende lidelser.

ØKONOMI

Kina i moderne tid – samfund, økonomi og politik

Kjeld Erik Brødsgaard

Hans Reitzels Forlag, 2019, 350 sider, 350 kr.

Kinas ustoppelige vækst er i færd med at skabe en helt ny verdensorden, hvor de globale økonomiske magtforhold afgørende forskyder sig. Den nye verdensorden, der tegner sig, vil have Kina som sit centrum. "I Kina i moderne tid" går Kjeld Erik Brødsgaard bag om avisoverskrifterne og gennemgår, hvorledes det politiske og økonomiske system fungerer. Han viser, at Kina har etableret sit eget statskapita-

listiske system, der over de seneste 40 år har bragt 800 millioner op over fattigdomsgrænsen og skabt en økonomi, der målt i købekraftspariteter nu er større end den amerikanske. Bogen giver et enestående indblik i, hvordan Kina styres og regeres, og bygger på langvarige studie- og forskningsophold i Kina over de seneste fire årtier fra reformernes begyndelse til Xi Jinpings recentralisering.

KULTURHISTORIE

Videnskaben og viserne 1-3

Lene Ingemann Jørgensen

Bogforlaget Ordspor, 2019, i alt 1.604 sider, 1.296 kr.

Folkeviserne har en lang forhistorie. Folklorist Lene Ingemann Jørgensen følger den frem gennem år 1500-1800 i "Videnskaben og viserne" 1-3. Hun afdækker, hvordan og hvorfor viserne blev præsenteret for offentligheden på tryk, samt hvor, hvordan og hvorfor visehåndskrifterne blev til. Undervejs løfter hun sløret for, hvem der sang viserne, og opruller fejderne om traditionel vise-digtning og kunstdigtning. Konklusionen er overraskende: Viseudgiverne gjorde visser fra kongens hof i tiden efter reformationen til "folkeviser fra middelalderen". Værket fremlægger et nyt grundlag for fortolkning af og forskning i de stadig om diskutererede visere.

DRØM STORT

Pedrick

FUNK!

EN BORGERLIG OPFINDELSE FYLDER RUNDT

I 1970 gik uddannelsesstøtte fra at være almisse til at blive en rettighed. Det var faktisk en borgerlig regering, som indførte SU'en for 50 år siden, mens S og venstrefløjen stemte imod. Nu er det som oftest omvendt. De blå vil reformere. De røde bevare. Magisterbladet er dykket ned i historien.

To ryk og en aflevering. Sådan foregik det, da de borgerlige partier førte venstrefløjen ejerskabet over Statens Uddannelsesstøtte, som de ellers selv indførte.

Ét ryk, da den borgerlige regering indførte SU'en.

Ét ryk, da de blå vedtog at indføre statsgaranterede banklån.

Og en aflevering, da venstrefløjen og S under en borgerlig regering samlede flertal uden om regeringen for at gennemføre den største forbedring i SU'ens historie.

Det er ikke en fru hvem som helst, der i 2020 fylder 50.

SU'en anses som en grundsten i velfærdssamfundet, og den samlede investering er højere end prisen for at bygge tre supersygehuse, nem-

“Ordningen gav mange unge modet – og økonomien – til at bryde den sociale arv”.

Nina Smith,
professor på Aarhus Universitet
og tidligere vismand

lig godt 20 milliarder om året. Næsten en tredjedel af en ungdomsårgang modtager SU, mens de læser på en videregående uddannelse.

SU'en er en på alle måder usædvanlig ordning, siger Nina Smith, professor i økonomi ved Aarhus Universitet og tidligere vismand.

“Der findes ikke noget andet land i verden, der giver så rundhåndede uddannelsesstipendier, som den

Foto: NI Ritzau/Scampix

Foto: Casper Hansen/Ritzau Scampix

• 1965

Von Eyben-udvalget blev nedsat for at afgøre, om det ville have en gavnlig effekt at give uddannelsesstøtte til de mindst bemidlede.

• 1968

Betænkning fra von Eyben-udvalget. De to anbefalinger i rapporten lød således:

1. “... ingen af økonomiske grunde skal forhindre i at få den uddannelse, som den unge har lyst og evner til”.
2. “Det skal blive muligt at begrænse nødvendigheden af erhvervsarbejde under uddannelsen til et sådant omfang, at det ikke virker hæmmende på studieaktiviteten i uddannelsesperioden”.

• 1970

Statens Uddannelsesstøtte blev vedtaget af VKR-regeringen med Hilmar Baunsgaard (R) som statsminister og Helge Larsen (R) som undervisningsminister.

“Vi må prioritere inden for de politiske rammer, og vi må beskæftige os med en række generelle problemer, blandt andet dette: Skal alle have uddannelsesstøtte, eller skal støtten kun gives til de mest trængende? Jeg er nærmest tilhænger af det sidste”.

Carl Christian Møller, formand for Rådet for Statens Uddannelsesstøtte

danske stat gør, uden at kræve tilbagebetaling”, siger Nina Smith.

Man skal huske på, at uddannelse før 1970 langt fra var for alle.

“Der er et før og et efter indførelsen af SU'en, ingen tvivl om det. Ordningen gav mange unge modet - og økonomien - til at bryde den sociale arv. Jeg er selv en af dem. Mine forældre ville ikke støtte, at jeg skulle tage en studentereksamen, så jeg

måtte flytte hjemmefra og fik ingen hjælp fra dem. Det at få SU løstes som en stor opbakning til mig fra samfundet til at tage en uddannelse”, siger Nina Smith.

Uafhængig af forældrenes velbefindende

Før 1970 var SU'en ikke en ret. Stipendier blev givet på baggrund af skøn frem for objektive kriterier.

Det var daværende radikale undervisningsminister Helge Larsen, der fremsatte lovforslaget om, at SU'en skulle være en rettighed og ikke en almisse.

“Der var et ønske om, at man ville gøre uddannelse uafhængig af forældrenes indkomst og velbefindende”, siger Palle Rasmussen, lektor emeritus på Aalborg Universitet og ekspert i uddannelseshistorie.

Hverken før eller siden har Danmark investeret så massivt i uddannelse som i perioden omkring 1970.

“Det var på det tidspunkt, at flertallet af vores gymnasier blev opført, og den periode, hvor også RUC og Odense Universitet blev etableret. Der var politisk fokus på at løfte hele samfundets uddannelsesniveau, og derfor blev diskussionen om stipendier aktuel”, forklarer økonomiprofessor Nina Smith.

Ifølge loven om Statens Uddannelsesstøtte skulle studerende fra 1970 være 28 år gamle for at kunne modtage SU uafhængigt af deres foræl-

Foto: Danske Studerendes Fællesråds arkivfotos

Foto: Finn Frandsen/Ritzau Scanpix

• 1973-1975

Under Poul Hartling-regeringen blev lovgivningen om lån ændret. Før regeringens ændringer havde man kunnet få rentefrie statslån, men ved lov blev de ændret til statsgaranterede banklån med datidens høje renter. Det medførte, at der var studerende, der endte med bundløs gæld. Indførelsen af banklån fik de unge på gaderne til demonstrationer.

• 1979

“Kampen for levevilkårene skal i højsædet”.

Yvonne Nielsen, daværende formand for Landssammenslutningen for kursusstuderende, i Land og folk d. 28. november 1979

»

dres indkomst. Satsen var på 8.045 kroner årligt, hvoraf halvdelen var lån, og halvdelen var stipendium. Det var dog muligt at søge dispensation, så det maksimale beløb steg til 11.000 kroner årligt.

Venstre-fløjen og socialdemokraterne var parate til at gå endnu længere.

“En ren stipendiestøtte er på alle måder at foretrække”, sagde blandt andre Morten Lange fra SF.

VKR-regeringen havde flertal i Folketinget og fremlagde sit eget forslag til SU-reform for Folketinget uden at søge enighed med Socialdemokraterne forinden. Det forklarer Else Hansen, der er historiker ved Københavns Stadsarkiv og forfatter til en bog om dansk uddannelsespolitik.

”Uddannelsesoptimismen var enorm og alle, uanset politisk farve, var virkelig reformivrige. SU’en var således ikke det eneste, man forhandlede om på det tidspunkt. Faktisk gik tre omfattende forslag igennem Folketinget på bare to-tre dage i 1970: Den nye styrelseslov, aftalen om RUC og den rettighedsbaserede stipendieordning”, siger Else Hansen.

Hele oppositionen kritiserede, at forslaget ikke gik vidt nok og stemte

imod. Og sådan endte S og Venstre-fløjen med at stå uden for et af Danmarkshistoriens mest skelsættende forsøg på at øge den sociale mobilitet og løfte alle unge på tværs af indkomstgrupper.

Den radikale undervisningsminister Helge Larsen sagde efterfølgende, at den endelige lov ikke nødvendigvis gav alle unge lige adgang til uddannelse med øjeblikkelig virkning.

“Det er der heller aldrig nogen, der har forestillet sig, at den skulle gøre. Vi har naturligvis set det som en politik, en udbygning over længere sigt”, sagde han.

Fra statslån til statsgaranterede banklån

Andet ryk inden den aflevering skete 14 år senere, hvor efterkrigstidens økonomiske fremgang og babyboom var afløst af oliekrise, børskrak og bilfrie søndage.

I samme periode steg udgiften til SU. Alene på de videregående uddannelser fik 32.271 unge uddannelsesstøtte i 1975.

Det fik daværende undervisningsminister Tove Nielsen (V) til at fremsætte et forslag om en omlægning af SU’ens lånemodel. De rentefrie stats-

lån skulle afløses af statsgaranterede lån hos pengeinstitutterne.

Partikammeraten Peter Brixtofte forsvarede forslaget over for kritikerne. Der er ikke tale om at forringe de uddannelsessøgendes finansieringsmuligheder under uddannelsen, understregede Brixtofte.

“Der er blot tale om, at de uddannelsessøgende i fremtiden skal optage statsgaranterede lån i banker og sparekasser i stedet for rentefrie statslån. Til gengæld bevares tildelingen af stipendier fuldt ud. Det indebærer blot, at det beløb, der skal tilbagebetales, når uddannelsen er afsluttet, bliver større”, sagde han under debatten.

Socialdemokratiet og venstre-fløjen var stærkt utilfredse.

“Det drejer sig jo i al væsentlighed om at gøre lånebetingelserne dyrere for de enkelte uddannelsessøgende, og den gruppe, som er uddannelsessøgende, opfatter vi absolut ikke som en gruppe, der bør have deres forhold yderligere forringet i forhold til nuværende, tværtimod”, sagde Poul Søgaard fra S.

“Bankerne klær’ os af til skindet”

Forhandlingerne om SU-reformen trak ud så længe, at det faktisk blev

“Der var et ønske om, at man ville gøre uddannelse uafhængig af forældrenes indkomst og velbefindende”.

Palle Rasmussen,
lektor emeritus på Aalborg
Universitet og ekspert i
uddannelseshistorie

Foto: Jens Dressling/Altrau Scanpix

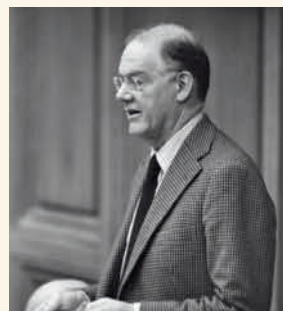

Foto: Jens Dressling/Altrau Scanpix

1988

Omfattende SU-reform vedtaget. Den medførte en afskaffelse af statsgaranterede banklån og en stor stigning i stipendier. Stipendierne steg fra 21.900 til 36.000 kr. om året. Reformen blev til på baggrund af et flertal uden om regeringspartierne baseret på S, Fælles Kurs, SF og Radikale Venstre.

“Det, vi fejrer i dag, er, at skattetrykket stiger 0,2-0,3 procent, fordi de tre partier hele tiden har budt over hinanden i forhandlingerne om denne reform”.

Forsknings- og undervisningsminister Bertel Haarder i Skive Folkeblad

“Hvad bidrager mest til Danmarks fremtidige økonomiske vækst? At lette formueskatten for de folk, der i forvejen har store formuer? Eller at opbygge en menneskelig formue inde i hovedet på de folk, der søger uddannelse? Vi holder på det sidste”.

Erling Olsen, socialdemokratisk ordfører i Skive Folkeblad

en socialdemokrat, der lavede en kolbøtte og slog søm i lovændringen i 1975, nemlig undervisningsminister Ritt Bjerregaard.

De oprindelige statslån blev til statsgaranterede banklån. Og fra da af kunne pengeinstitutterne selv bestemme rentesatserne. Uden for Christiansborg blev ændringerne i uddannelsesstøtten mødt af rasende studerende. Protesterne imod banklån lød igennem flere år og nåede deres højeste i 1978-1979.

En af de aktioner, der gav genlyd, fandt sted, da studerende pakkede banner og stige ud for at klatre op på Danske Banks balkon ved Kongens Nytorv.

“Vi rullede banneret ud, og de modigste smed tøjet, for på banneret stod: “Bankerne klæ'r os af til skindet”, har tidligere studerende og nuværende generalsekretær i Røde Kors, Anders Ladekarl, fortalt til Uniavisen.

De studerende havde god grund til at råbe op. Det vurderer også ph.d. Knud Holt Nielsen, der er ekspert i studenterprotester. Renterne på SU-lån nåede på et tidspunkt helt op på 20 procent.

“Mange personer havde kæmpe gæld, når de var færdige med at studere”, siger Knud Holt.

Ifølge Knud Holt var de studerendes protester medvirkende til, at statslånet i 1981 blev genindført.

Afleveringen kommer

SU-ordningen fik aldrig helt lov til at hvile i fred. Der gik syv år, før endnu en markant reform fandt sted. Denne gang blev de blå banket gule og blå af de røde.

Midt-80'erne så de store årgange indtage de videregående uddannelser, og Bertel Haarder (V), som var undervisnings- og forskningsminister på det tidspunkt, ville sænke studietiden.

Et klippekort til SU skulle lægge loft over perioden, en studerende kunne få SU, til maksimalt den normale studietid plus et år.

Oppositionen havde imidlertid en anden dagsorden.

S, SF, De Radikale og Fælles Kurs ville have højere SU-ydelser. De studerende skulle arbejde mindre og koncentrere sig mere om studierne, så partierne foreslog at hæve SU-satsen fra 21.900 kroner til 36.000 kroner årligt.

Til Skive Folkeblad forklarede Erling Olsen (S) partiernes standpunkt således:

“Hvad bidrager mest til Danmarks fremtidige økonomiske vækst? At

lette formueskatten for de folk, der i forvejen har store formuer? Eller at opbygge en menneskelig formue inde i hovedet på de folk, der søger uddannelse? Vi holder på det sidste”, sagde Erling Olsen.

Regeringens normale støtteparti, De Radikale, var på oppositionens side. Under debatten i Folketinget sagde partiets Jørgen Estrup, at det skulle være muligt at studere på fuld tid, overholde studieplanerne og leve af uddannelsesstøtten.

“Vi skal ikke længere se studerende med tyngende studiegyldsbryder og ude af stand til at klare en normal tilværelse. Det lægger vi fra radikal side overordentlig meget vægt på”, sagde Jørgen Estrup fra Folketingets talerstol.

Forhandlingerne, der startede med en klippekortsdiskussion, endte med en sejr til de røde.

“Jeg har det måske lidt ligesom ham, der blev hængt i Varde galge, og som fik at vide, at han skulle være >>

1975
32.721
personer
modtog SU

2018
489.600
personer
modtog SU

Foto: Jens Dressing/Altrau Scanpix

Foto: Jacob Nielsen

• 2013

En række besparelser ramte SU-systemet i 2013 med en ny fremdrifts- og SU-reform. Det var blandt andet for at få de unge hurtigere igennem uddannelsessystemet. Det udløste stor kritik hos de studerendes fællesskaber og demonstrationer på blandt andet Københavns Universitet.

• 2014

“Hvis man bare bliver det mindste forsinket, mister man jo hele sin SU-ydelse. Den bliver ikke bare mindre. Og det gør jo netop, at de studerende, der ikke er de mest ressourcestærke og har akademikerforældre, og som derfor kommer til at dumpe et par eksamener, kommer til at være i stor frafaldsrisiko. For lige pludselig mister de hele deres økonomiske grundlag”.

Jakob Ruggaard, formand for Danske Studerendes fællesråd i 2014

• 2016

Diskussioner om, hvorvidt man skal gøre SU'en til et lån på kandidaten, blusser op. Det mente Camilla Gregersen, formand for DM, ikke: “Der er ingen grund til at øge denne ulighed ved at reducere SU'en. Danmark har brug for, at alle talenter får mulighed for at udforme deres potentiale. Det må ikke blive sådan, at kun børn af de økonomisk bedst stillede får en kandidatuddannelse”.

»

glad for, at han ikke hang i Ribe galge”, lød det fra Bertel Haarder, da nederlaget var en kendsgerning.

Jacob Nielsen Arendt, forskningsleder hos Rockwool Fonden, har forsket i SU-reformen fra 1988. Ifølge Arendt havde reformen uden tvivl en effekt på klientellet på universiteterne.

“Reformen betød mindre frafald af studerende med lavere socioøkonomiske vilkår. Den havde dog mindre betydning i forhold til, at unge fra lavere socialklasser påbegyndte en universitetsuddannelse”, forklarer Jacob Nielsen Arendt.

Diskussionerne fortsætter

Siden den store reform fra 1988 er diskussionerne af, hvorvidt SU'en er udgiften værd, bare fortsat. Siden 2014 er beløbet til stipendieordningen vokset med knap en milliard.

Økonomiprofessor Nina Smith er en af dem, der mener, at SU-ordningen er for generøs.

“Det er den eneste overførselsindkomst, som omfordeler penge fra de lave indkomstgrupper til de højere. Når vores universelle velfærd er under pres, er det vanskeligt at forsvare, at vi uændret skal bibeholde en ekstremt dyr ydelse, som især middelklassen nyder godt af”, siger Nina Smith.

De stigende udgifter har fået interesseorganisationer som fx Dansk Industri og partier på den borgerlige fløj til at foreslå, at SU'en på kandidaten ændres til et lån.

Et ekspertpanel, Axcelfuture Advisory Board, som blev nedsat af kapitalfonden Axcel's tænketank Axcelfuture, fastslog i 2016, at en låneordning på kandidatuddannelserne kunne være fordelagtig.

Forslagene om besparelser på SU'en fik Camilla Gregersen, formand for Dansk Magisterforening, og andre fagforeninger til at skyde med skarpt. I en fælles kommentar i Berlingske i 2016 skrev formændene blandt andet:

“Vi har ganske enkelt ikke råd til at droppe SU. Den gør en verden til forskel for den enkelte studerende, der bl.a. må finansiere stadig stigende boligpriser. Men SU handler om mere end den enkelte studerendes vilkår. Ret beset er SU en investering i den ungdom, der skal sikre vores fremtidige velfærd”.

Udgiftsekspllosion eller ej?

Så sent som 30. januar i år meldte den faglige organisation Lederne sig ind i debatten om SU. Lederne satte fornyet fut under diskussionen fra 2016 ved at genfremsætte et forslag om, at uddannelsesstøtten på kandidatdelen skal omlægges delvist til lån.

Chefkonsulent hos Akademikerne, Birgit Bangskjær, gik øjeblikkeligt ud og tilbageviste Lederne påstand om, at udgifterne stiger eksplosivt. Til Magisterbladet forklarer Bangskjær, at det er korrekt, at der skete en stor stigning i antallet af støttemodtagere fra 2008 til 2014.

“Mange unge havde ikke mulighed for at finde et job på grund af finanskrisen og valgte derfor at studere i det tidsrum. Men fra 2014 og frem er der sket en opbremsning i udgiften til SU”, siger chefkonsulenten med henvisning til tal fra Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Tallene viser, at udgiften til SU'en kostede staten 20.092 milliarder i 2014 og 20.818 i 2018.

Birgit Bangskjær gør samtidig opmærksom på, at man allerede fra 2020 forventer et fald på 6.680 stipendieårsværk på de videregående uddannelser.

V: Vi holder øje

Siden armlægningen i 2016 har der ikke på Christiansborg været lagt i kakkelovnen til nye reformer. Og under den seneste valgkamp lovede både S og V at frede SU'en. Men ingen vil udstede garantier for, at borgfreden fortsætter.

“Venstre holder øje med, at uddannelsesøkonomien ikke udvikler sig ud af kontrol. Vi er ikke afvisende over for at foretage justeringer på kandidatdelen, hvis vi finder det nødvendigt, men for os er det vigtigst at bevare en fri og lige adgang til uddannelsessystemet for alle”, siger V-ordfører for forskning og uddannelse, Ulla Tørnæs.

Enhedslistens uddannelsesordfører, Mai Villadsen, mener, at man skal bruge flere penge.

“I Enhedslisten vil vi styrke SU'en. Den er vigtig for, at alle mennesker uanset baggrund kan uddanne sig og fordybe sig i deres studier. Derfor synes vi, at det er en god SU-model, vi har nu. Men også en, vi gerne vil udbygge”, siger Mai Villadsen. ■

“Reformen betød mindre frafald af studerende med lavere socioøkonomiske vilkår”.

Jacob Nielsen Arendt, forskningsleder hos Rockwool Fonden

EKSPERT:

UDEN SU'EN HAVDE VI IKKE FÅET UDDANNELSESBOOM

SU'en har været afgørende for udviklingen af videnssamfundet og mønsterbrydergenerationen, mener ekspert.

Foto: Jesper Voldgaard

Palle Rasmussen mener, at indførelsen af SU'en har været vigtig for Danmarks udvikling som videnssamfund.

Palle Rasmussen, lektor emeritus på Aalborg Universitet og ekspert i uddannelseshistorie, mener, at SU'en

har haft en væsentlig betydning for den såkaldte mønsterbrydergeneration, der dimitterede i 70'erne og 80'erne.

“SU'en faciliterede, at mange fra de lavere sociale lag kunne tage videregående uddannelser. Det var et væsentligt skridt, at man gav folk mulighed og rettigheder til at ud-danne sig ved at indføre SU. Der var et ønske fra staten om, at man ville gøre det uafhængigt af forældrenes indkomst og velbefindende, hvorvidt den unge kunne studere”, siger han.

Palle Rasmussen mener, at indførelsen af SU'en har været vigtig for Danmarks udvikling som et videnssamfund.

“En sandsynlig udvikling uden indførelsen af SU ville være, at tilgangen til videregående uddannelser ville være blevet bremset i løbet

af 70'erne. Der ville være mange, der ikke havde råd til eller mulighed for at tage en lang videregående uddannelse”, siger han.

Palle Rasmussen begrundet det med, at der er studier, der viser, at mindrebemidlede familier ikke har samme lånevillighed som familier med flere midler.

“Det er nok sandsynligt, at hvis SU'en ikke blev indført, så ville der være vokset private ordninger frem. En del unge ville dog ikke have fået en videregående uddannelse, hvis de skulle låne pengene”, siger han.

Palle Rasmussen peger på, at SU'en stadig er relevant for mange unge i dag på trods af vores øgede levestandard.

“SU'en er og var vigtig, fordi det giver unge mennesker en sikkerhed

til at gennemføre en uddannelse med ordentlige økonomiske vilkår. Det er vigtigt, i forhold til at de kan være selvstændige, men også i forhold til at udligne de økonomiske forskelle, der kan være blandt grupper fra forskellige samfundslag”, siger han.

SU'en har stadig ikke formået at gøre fuldstændig op med den sociale arv. Det begrundet Palle Rasmussen med, at den var bedst egnet til middelklassefamilier. Det var især den lavere middelklasse, der havde stor gavn af SU'en, mener han.

“Det er unge fra middelklassen, der har haft de bedste kulturelle forudsætninger, fordi deres forældre har været mere fortrolige med uddannelsessystemet”, afslutter Palle Rasmussen.

FOR VS. IMOD

EKSPERT:

SU'EN HAR IKKE HAFT DEN STORE BETYDNING

SU'en har ikke betydet særligt meget for mønsterbrydergenerationen. Det er i langt højere grad udbredelsen af gymnasier, der har haft betydning for mønsterbryderne. Det mener ekspert i uddannelsesøkonomi og adjunkt på DPU.

Foto: Lars Bæch

Thomas Clausen mener, at man bør genoverveje, hvordan og hvorvidt SU'en skal uddeles.

Thomas Clausen, adjunkt, ph.d. på DPU og ekspert i uddannelsesøkonomi, mener, at der er en tendens til at forskønne historien om SU langt mere, end den kan holde til.

“Det er uklart, om SU'en reelt har haft betydning for tilgangen på de videregående uddannelser”, siger han.

Thomas Clausen siger, at til- delingen af SU'en var en blandt mange faktorer, men ikke udslags- givende i sig selv for uddannelses- eksplosionen og videnssamfundet. Fra slutningen af 50'erne havde man i det danske samfund set meget fremgang både økonomisk og på uddannelsesfronten, fortæller Thomas Clausen.

“Man grundlagde en række nye gymnasier for at opsuge den store fødselsrate efter anden verdens- krig og satte flere elever ind i klas- serne. Det har i mine øjne haft en langt større betydning for, hvor mange der kom ind på universite- tet”, siger han.

Thomas Clausen henviser til, at udviklingen allerede var startet på gymnasierne flere år forinden. Antallet af studenter voksede nem- lig langsomt indtil 1960'erne, hvor antallet af både gymnasier og stu- derende begyndte at stige. I pub- liceringen “Uddannelsessystemet i tal gennem 150 år” kan det ses,

at fra 1954 til 1967 steg andelen af gymnasier fra 70 til 92.

Thomas Clausen mener hel- ler ikke, at der er data, der viser, at SU'en skulle have haft direkte be- tydning for at nedbryde den so- ciale arv.

“På et aggregeret niveau er der ikke nogen undersøgelser, som jeg kender til, der viser, at SU'en har haft den store betydning, den of- test hævdes at have haft”, siger han.

SU'en er blevet en udgift på mere end 20 milliarder om året. Og universitetsstuderende på ba- chelor- og kandidatniveau står for otte af de 20 milliarder. Det viser en opgørelse fra Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Thomas Clausen mener, at man bør genoverveje, hvordan og hvor- vidt SU'en skal uddeles. Den oprin- delige målsætning med SU'en var, at de unge skulle fritages for at ar- bejde, så det ikke gik ud over de- res studier.

“Dette formål er imidlertid aldrig blevet udmøntet i en egentlig for- målsparagraf for SU'en, hvorfor det kan være vanskeligt at vurdere, om de anvendte ressourcer står mål med ambitionerne”, siger han.

Thomas Clausen mener, at de penge, vi bruger på SU i dag, kunne bruges bedre på andre områder i den offentlige sektor. Det kunne eksempelvis være på sundheds- eller grundskoleområdet.

“Jeg mener, at SU'ens rammer skal genovervejes. Over de seneste 10 år er de offentlige bevillinger til drift af universiteterne steget mark- kant mindre end udgifterne til SU”, siger han.

Thomas Clausen har en forklar- ring på, at mange betegner SU'en som en succes.

“Det er en politisk underbygget konstruktion, at der er flere, der ta- ler SU'en op. Jeg tror, at fortællingen om SU'ens succes bliver opretholdt, fordi det er en god historie om sam- fundet og demokratiet”, siger han.

“Uden SU'en havde jeg ikke siddet her i dag”

I Johnny Laursens barndomshjem i Vesthimmerland værdsatte man lærdom uden at være hverken boglige eller velbeslåede. SU'en var en forudsætning for, at han overhovedet turde overveje at læse historie på universitetet. I dag er Johnny Laursen dekan på Aarhus Universitet Arts.

Da Johnny Laursen rejste fra Ranum i Vesthimmerland til Aarhus for at starte på universitetet i 1979, var ungdomsarbejdsløsheden galoperende høj.

“Det var svært at finde studiejob. Jeg gjorde lidt rent, fik nogle timer på et trykkeri, havde på et tidspunkt flere job på én gang. SU'en var meget lav på det tidspunkt, og det var virkelig stramt. Havde jeg ikke fået uddannelsesstøtte, havde min økonomi overhovedet ikke kunnet hænge sammen”, fortæller Johnny Laursen.

Uddannelse var adgangsbilletten til et bedre liv

Siden 2015 har han været dekan på AU Arts - det samme fakultet, hvorfra han fik sin første akademiske eksamen - cand.phil. i historie - i 1985.

“Jeg var en af de få på min årgang, der blev færdig på normeret tid. Rigtig mange droppede ud før tid, nogle skulle måske heller ikke have været på universitetet, men økonomien spillede også ind. Hvis en studerende fx fik familie og måtte arbejde ekstra, kunne det forsinke studierne i årevis”, forklarer Johnny Laursen.

Selv kommer han fra et hjem, der hverken var bogligt eller velbeslået. Til gengæld har han lært at arbejde hårdt og blive færdig til aftalt tid.

“Begge mine forældre voksede op i små kår med søskendeflokke på 10 og 11 børn. Oplevelsen af den baggrund sad dybt i dem, og derfor håbede de, at vi børn skulle få bedre muligheder. De var ikke i tvivl om, at uddannelse var adgangsbilletten”, siger Johnny Laursen.

Hans far arbejdede på den amerikanske Thulebase i Grønland og blev siden sjakbajs i verdens muligvis mindste murerfirma i Ranum.

“Det var nok mit held, at jeg var den yngste af fire. Lidt flere fra min generation kom på universitetet, og så havde jeg større frihed end mine ældste søskende, fx til at hænge ud på kommunebiblioteket og sluge alt, hvad der gjorde verden større: romaner, samfundslitteratur og bøger om astronomi”.

Uopslidelige bluser fra Lauges Herremagasin

Johnny Laursen er den eneste i søskendeflokken, der endte med at få en akademisk uddannelse.

Da han havde aftjent sin værnepligt i livgarden, begyndte han at læse historie, i forventning om at han skulle være gymnasielærer:

“Jeg vidste heldigvis ikke, at det var brødløst, så jeg valgte bare et fag, der optog mig brændende”.

De uopslidelige bluser fra livgarden blev han glad for som studerende. Når bølgerne gik højt, blev garderoben suppleret med en arbejds skjorte fra Lauges Herremagasin. SU'en var langt fra luksus i 1979, men han husker ikke, at det var noget, han talte med sine medstuderende om.

“Alligevel var det en forudsætning for, at jeg overhovedet turde overveje at begynde på universitetet”, siger han.

Selv om der er langt fra Vesthimmerland til Aarhus, følte Johnny Laursen sig ikke som en fremmed fugl i det akademiske miljø.

“Der var meget, man skulle vænne sig til. Universitetet er jo ikke et almindeligt sted, men folk var venlige, og vi havde meget til fælles på tværs af, hvor vi kom fra”, siger han.

Den skrabeøkonomi plagede alle studerende:

“Dengang var vi lige meget på spanden. Set i bakspejlet er der dog ingen tvivl om, at SU - sammen med rigtig dygtige lærere i skolen og på gymnasiet - har været en forudsætning for, at jeg sidder her i dag”, siger dekanen på AU Arts. ■

“Dengang var vi lige meget på spanden”.

Johnny Laursen, dekan på AU Arts

Økonomi var ikke noget, dekan Johnny Laursen og hans medstuderende talte om i 1979: "Men SU var alligevel en forudsætning for, at jeg overhovedet turde overveje at begynde på universitetet", siger han.

VIL DU FORMIDLE ALT DET, DU VED?

BLIV FAGJOURNALIST PÅ TO ÅR

Din faglige viden er ikke almen viden for andre – men det kan den blive. Hos os lærer du at formidle journalistisk, så modtageren forstår det.

Vi udstyrer dig med den journalistiske værktøjskasse, så du bliver professionel til at interviewe, ideudvikle, researche, vinkle og meget mere.

Fagjournalistuddannelsen på Danmarks Medie- og Journalisthøjskole er målrettet dig, der allerede har en faglighed og gerne vil lære at formidle den journalistisk. Det er en toårig uddannelse på deltid, så du kan kombinere den med et arbejdsliv.

#DMJX

KOM TIL INFOMØDE:

Aarhus: 16. marts 2020, kl. 17.00-18.30, Olof Palmes Alle 11, 8200 Aarhus N

København: 18. marts 2020, kl. 17.00-18.30, Emdrupvej 72, 2400 København NV

Se mere og tilmeld dig på dmjx.dk/fagjournalist

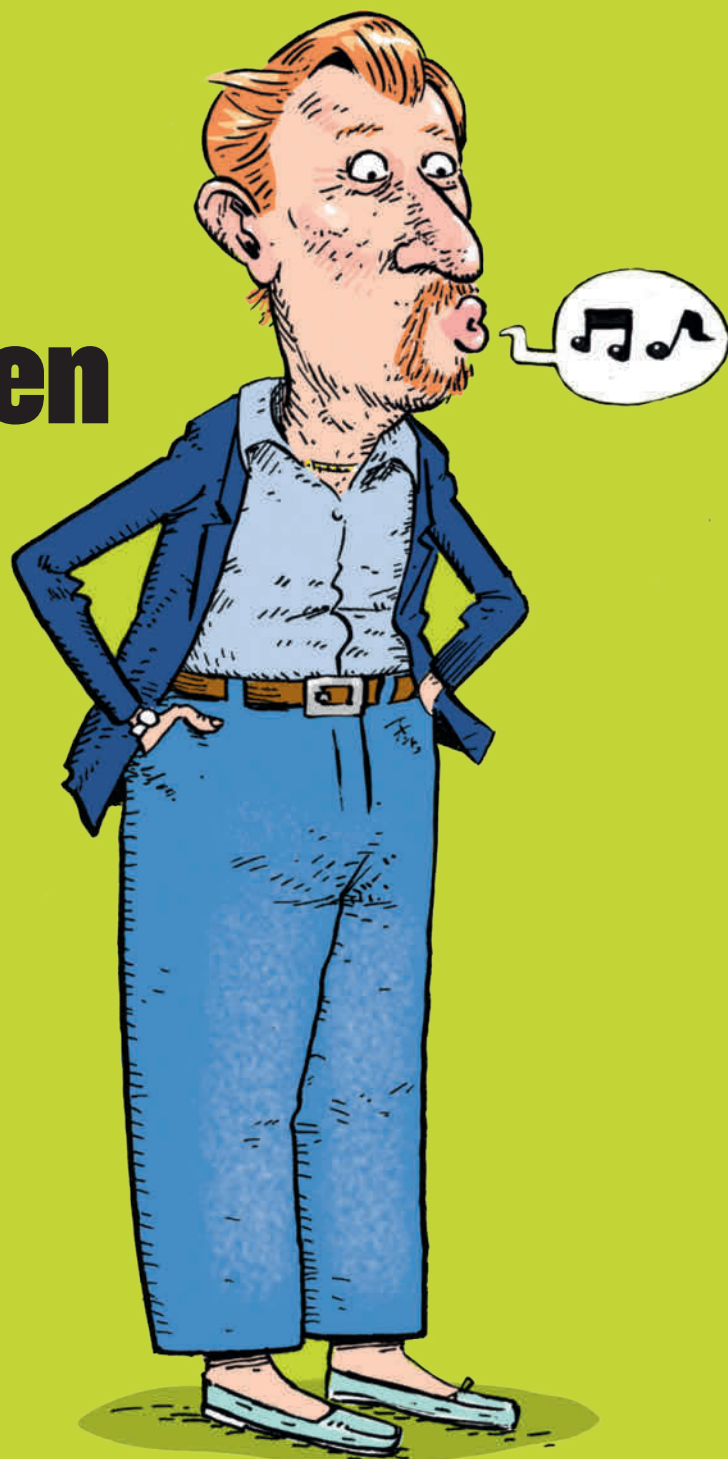
DANMARKS MEDIE- OG JOURNALISTHØJSKOLE

[DMJX.DK/FAGJOURNALIST](https://dmjx.dk/fagjournalist)

6 gode råd

om flirt og kærlighed på arbejdspladsen

Omtrent hver tiende finder sin partner på arbejdspladsen, men hvad er do's and don'ts, hvis man har fået et godt øje til en kollega? Her er seks gode råd om flirt og kærlighed på arbejdspladsen.

TJEK PERSONALEPOLITIKKEN!

Hvis du har fået et godt øje til en kollega, så bør du faktisk starte med at dreje det i en væsentligt mindre sexet (men meget vigtig) retning: mod personalepolitikken. De fleste arbejdspladser accepterer et uskyldigt kys til julefrokosten, men langt fra alle accepterer, at kollegaer bliver kærestere. Hvis arbejdspladsen ikke tillader kæresteri, må du gøre op med dig selv, om dit øje til kollegaen er så godt, at det ville være det værd, hvis en af jer må forlade arbejdspladsen.

2

OVERVEJ DIN POSITION

Du bør i det hele taget overveje, om du har en særlig magtposition i forhold til den kollega, du er interesseret i. Er du fx vedkommendes chef, eller er din kollega studentermedhjælper, praktikant eller lignende, bør du overveje meget grundigt, om du kan komme til at sætte dig selv i en situation, hvor du ikke kan agere professionelt. Ville du fx komme til at favorisere vedkommende? Eller ville du komme til at lægge usaglig afstand? Så bør du holde dig i skindet. Selv hvis du mener, at du kan håndtere det aspekt, bør du være særligt opmærksom på, at der ofte er andre og skrappe regler i personalepolitikken, når det kommer til forholdet mellem chef og medarbejder. Ofte er det helt enkelt no go at indlede en relation til en underordnet. Det er derfor i særlig grad vigtigt, at du får læst personalepolitikken grundigt igennem som chef.

3

TAL DET IGENNEM MED ANDRE

Kærlighed gør blind, siger man, og derfor kan det også være en rigtig god idé at tale din situation igennem med andre, før du træffer en beslutning. Går du bare og smiler lidt til en bestemt person, behøver du nok ikke at bekymre andre med det, men hvis du oplever, at interessen er gensidig, og drømmer om et romantisk forhold, kan der være mange gode grunde til at få en andens syn på sagen. Du kan fx vende personalepolitikken eller diskutere etikken i det, hvis du har en særlig magtposition i forhold til kollegaen. Du kan også vende, hvordan det eventuelt kan påvirke arbejdsmiljøet, hvis du flirter med en kollega. Ud over dine venner kan du fx tale med din tillidsrepræsentant, der har tavshedspligt. Det er også helt o.k. at ringe til DM's karriererådgivning og få uvildig sparring.

4

FLIRT UDEN AT
OVERSKRIDE
GRÆNSER

Hvis der er en flirt i luften mellem dig og en kollega, kan du måske komme i tvivl om, hvor grænserne går. Ingen har lyst til at blive sidste nye skud på #MeToo-stammen. Vær for det første bevidst om, at folks grænser er meget forskellige. For eksempel kan en frisk kommentar om en kollegas ydre være smigrende for nogle, mens den for andre vil være grænseoverskridende. Flirt og komplimenter behøver imidlertid ikke at handle om udseende. Du kan også flirte på en mere professionel måde ved fx at være særligt empatisk over for din kollega, være hjælpsom eller ved at give vedkommende taleplads til møder. Til gengæld er den fysiske flirt aldrig passende i arbejdstiden (se også råd 6).

6 gode råd om flirt og kærlighed på arbejdspladsen

6

TAG HENSYN TIL
ARBEJDSPLADSEN

Vær bevidst om, at fra det sekund dine kollegaer får nys om, at der er amoriner i luften mellem dig og en anden på arbejdspladsen (og det får de nok hurtigt), vil der være et projektørlys af opmærksomhed rettet mod jer. Når du har talt med din chef, gør du derfor klogt i at tale med kollegaerne efterfølgende, så det kommer ud i det åbne. Igen kan det være en akavet snak at tage, men ved at gøre det kommer du eventuelle rygter i forkøbet. Du vil også gøre dine kollegaer en tjeneste. Det kan være forvirrende og ubehageligt for dem, hvis de ikke ved, hvordan de skal forholde sig til jer som par. Når først relationen er ude i det åbne, betyder det dog ikke, at I har fripas til at boltrere jer i arbejdstiden med kys og berøringer. Det kan virke både upassende og uprofessionelt. Endelig bør I overveje, hvordan jeres forhold påvirker arbejdsmiljøet. Undgå for eksempel, at I altid sidder for jer selv til frokost. Deltag i det kollegiale fællesskab, selvom du har fået en kæreste på jobbet.

5

FORTÆL DET TIL
DIN CHEF

Hvis du begynder at komme sammen med en kollega, bør din chef være den første på arbejdspladsen, der får det at vide. Det kan være en akavet og svær samtale at tage hul på, men den er også vigtig. Dels for din chefs skyld; som chef er det meget ubehageligt at blive præsenteret for rygter om ens medarbejdere, som man ikke selv kender til. Men også for din egen skyld. Du vil altid gerne have din chefs opbakning. Din chef skulle gerne bakke dig op, hvis der fx er sladder på arbejdspladsen om dig, eller hvis dine kollegaer synes, at dit forhold er upassende. Det kan også være, at arbejdsopgaver, kontorpladser og lignende skal tilpasses den nye situation, så du fx ikke går op og ned ad din kæreste hele dagen.

Kilder: Cecilie Burkal Cohrt, karriererådgiver, Dansk Magisterforening, og Karen Sjørup, lektor emerita v. RUC og forsker i bl.a. arbejdsmarked og køn.

Studenterforening åbner døren til virksomhederne

Humaniorastuderende får afprøvet deres faglighed, og virksomheder bliver kloge på alt det, humanister kan, når studenterforeningen Humanister i Erhvervslivet arrangerer workshops og speeddating i Aarhus.

MIRIAM NØRKJÆR HOLMGAARD har i to omgange løst opgaver for virksomheder, som hun har fundet sammen med under arrangementet “Smag på Erhvervslivet”. Et arrangement, som studenterforeningen Humanister i Erhvervslivet afholder for humaniorastuderende fra 3. semester på Aarhus Universitet og virksomheder i Aarhus-området.

“Det fedeste er at få lov til at afprøve fagligheden og finde ud af, at teorierne fungerer i praksis”, siger Miriam Nørkjær Holmgaard, som er nyuddannet cand. it. i digitalt design og har en bachelor i litteraturhistorie. Hun er også medlem af bestyrelsen for Humanister i Erhvervslivet, som er en studenterforening ved Arts, Aarhus Universitet.

Projektsamarbejde giver større tilfredshed med studiet

DokkX er en af de virksomheder, som har deltaget flere gange i “Smag på Erhvervslivet”. DokkX er en udstilling af velfærdsteknologi under Aarhus Kommune, som skal skabe opmærksomhed om de mange teknologiske muligheder, der fx kan hjælpe ældre og handicappede i hverdagen.

DokkX er en af de virksomheder, som Miriam Nørkjær Holmgaard har hjulpet, da virksomheden

i 2018 ønskede at oprette et borgerpanel. Miriam Nørkjær Holmgaard blev sammen med en anden studerende parret med DokkX og arbejdede med projektet i fire måneder.

“Det første, vi gjorde, var at dykke ned i, hvad virksomheden mente med et borgerpanel. Vi skilte begrebet ad for at komme i dybden med det og valgte så at bruge vores egen metode ved at lave det om til fokusgruppeinterview”, siger Miriam Nørkjær Holmgaard.

Hun fortæller, at folkene bag DokkX havde brug for at doku-

“Det blev mere tydeligt, hvad jeg kan bruge min uddannelse til. At der er andre veje at gå end bare kulturbranchen”.

Miriam Nørkjær Holmgaard, bestyrelsesmedlem, Humanister i Erhvervslivet

mentere, at de lever op til deres mål om at uddanne borgerne i velfærdsteknologi, og den dokumentation fik de af de to studerende.

“Det er superfedt, at de kunne bruge det, vi nåede frem til, og selv fik jeg en masse netværk ud af det. Jeg blev også mere glad for studiet efterfølgende, fordi det blev mere tydeligt, hvad jeg kan bruge det til. At der er andre veje at gå end bare kulturbranchen”, siger Miriam Nørkjær Holmgaard.

DokkX har ansat tre humanister

Mie Ryø Mathiesen, som er design- og teknologikonsulent i DokkX, fortæller, at rapporten om udstillingen indeholdt nogle ret vigtige pointer.

“Det er noget, vi kan arbejde videre med og blandt andet bruge i vores fundraising”, siger Mie Ryø Mathiesen, som er cand.mag. i designledelse fra Aarhus Universitet.

Dermed er hun også en af tre humanister, som DokkX har ansat, efter at de har deltaget i “Smag på Erhvervslivet”.

DokkX har fået øjnene op for, at virksomheden i høj grad kan bruge de kompetencer, som humanister kommer med.

“Humanister tænker i andre baner. De kan forholdsvis hurtigt sætte sig ind i noget, der er teksttungt, og omsætte det til noget konkret, og det er nødvendigt hos os, fx i vores formidling og i arbejdet med at søge fondsmidler”, siger Mie Ryø Mathiesen.

De studerende kunne godt tænke sig, at undervisningen var mere praksisorienteret, og derfor startede nogle studerende for fem år siden projektsamarbejdet med erhvervslivet.

“Vi har intet at gøre med universitetet, så man får ikke ECTS-point eller noget for at være med. Til gengæld får man mulighed for at få relevant erhvervs erfaring og bruge fagligheden i praksis. Indimellem kan det jo være svært at se, hvad man kan bruge nogle af fagene til”, siger Miriam Nørkjær Holmgaard. ■

HUMANISTER I ERHVERVSLIVET

Foreningen Humanister i Erhvervslivet skaber muligheder for, at humaniorastuderende og erhvervslivet kan skabe relationer, afprøve hinanden og udvikle sig sammen.

En gang om året står foreningen bag et fire måneders projektforsløb for nysgerrige studerende og virksomheder, der vil have nye øjne på en konkret problemstilling.

Læs mere om Humanister i Erhvervslivet: humanister-i-erhvervslivet.dk

Et diplomkursus kan åbne nye døre

Skab flere karrieremuligheder for dig selv med ny viden

Bliv endnu bedre til det, du allerede er god til, skaf kompetencer til din arbejdsplads eller gå en helt ny karrierevej. Et godt sted at starte er en faglig opdatering hos Danmarks Medie- og Journalisthøjskole.

Vælg fx et af disse 6 kurser på diplomniveau

Professionel profil på sociale medier

Hvordan kommunikerer organisationen igennem sine medarbejdere på sociale medier? På kurset lærer du at skabe en virkningsfuld og entydig profil på tværs af platformene.

Start 23. marts 2020

Procesledelse

Få værktøjer til at arbejde som intern eller ekstern facilitator eller proceskonsulent. Et kursus for dig, som vil lede og facilitere organisatoriske processer, innovation og forandring.

Start: 23. marts 2020

Rådgiverens gennemslagskraft

Bliv hørt, set og fulgt i tide. Få effektive retoriske værktøjer, ny viden om psykologi, managementteori og inspiration fra garvede rådgivere, som styrker dig.

Start 23. marts 2020

Krisekommunikation

Er du forberedt på at håndtere kritiske journalister, usikre medarbejdere og utilfredse kunder, når krisen rammer? Lær hvordan du opbygger et stærkt beredskab, så du kan stå fast, når mediestormen raser.

Start 26. marts 2020

Strategisk rådgivning i praksis

Få skærpet din strategiske viden og din evne til at bringe det i spil hver gang – som stærke argumenter, strategisk spørgeteknik eller den analyse, der giver din løsning gennemslagskraft.

Start 2. april 2020

Spin og politisk kommunikation

Kan du sætte en stærk dagsorden i medierne og navigere i politiske diskurser? Eller udtænke unikke kommunikationsstrategier og rådgive om public affairs? Det og meget mere lærer du på dette kursus.

Start 14. april 2020

Nej til pop – lad værkerne tale

Når et hus er fantastisk i sig selv, behøver man ikke at støje, siger Glyptotekes kommende direktør.

Med udnævnelsen af Gertrud Hvidberg-Hansen til museumsdirektør har Glyptoteket gjort et scoop.

Det mener Jens Thodberg Bertelsen, der er bestyrelsesformand for Faaborg Museum.

“Hun er en fuldkommen direktør med UG, kryds og slange og det hele”, sagde Jens Thodberg Bertelsen til TV 2 Fyn, da det ved nytårstid blev offentliggjort, at Gertrud Hvidberg-Hansen 1. marts siger farvel til Faaborg Museum og goddag til et af de mest prestigefyldte job i den danske museumsverden.

Selv konstaterer Gertrud Hvidberg-Hansen med en blanding af ærefrygt og spændt forventning, at hun kan føje adskillige nuller til tallene i de budgetter, hun skal køre efter, når hun får øverste ansvar for det fornemme museumskompleks over for Tivoli midt i København.

“Glyptoteket er i den absolutte superliga - ingen tvivl om det. Kun ganske få samlinger har et så internationalt vingefang, og det stærke faglige og forskningsmæssige miljø afspejler sig i de store samlinger. Det er på mange måder drømmejobbet for en kunsthistoriker som mig”, siger Gertrud Hvidberg-Hansen.

Æstetikken skal ikke overdøves

I lighed med Glyptoteket smelter samlingen, arkitekturen og møbelkunsten på Faaborg Museum sammen i en totaloplevelse.

Søjler, mosaikgulve og stærke farver på væggene har gjort museet til et helt exceptionelt samlingspunkt for Fynbomalerens værker i over 100 år. Bygningen, der blev skabt for rundhåndede midler fra den lokale konservesfabrikant og kunstmæcen Mads Rasmussen, står den dag i dag som et hovedværk inden for klassicismen, og Faaborg-stolen, der blev skabt til museet af Kaare Klint, produceres fortsat.

Gertrud Hvidberg-Hansen er 51 år, cand.mag. i fransk og kunsthistorie fra Aarhus Universitet og typen, der ikke kan sidde med hænderne i skødet ret lang tid ad gangen. Der har været fart på, siden hun kom fra Fyns Kunstmuseum under Odense Bys Museer til Sydfyn for godt seks år siden.

“Vi har ansat en inspektør mere, så der nu er to kunsthistorikere ud over mig. Vi er jo ikke et museum, der køber stort ind af nye værker. Til gengæld er der masser af vinkler, som stadig mangler at blive gravet frem og formidlet, både om Fynbomalerne og den periode, de er rundet af - det moderne gennembrud fra 1870'erne og frem”, forklarer hun.

På tegnebrættet ligger en næsten færdig arkitektonisk helhedsplan for, hvordan en restaurering og udvidelse af det fredede museum skal håndteres.

“Det har ligget mig meget på sinde at tænke i nye formidlingsformer på Faaborg Museum. Når et hus er fantastisk i sig selv, er der ingen grund til at overdøve æstetikken med hverken kedsomhedsknapper, lysshow eller et omfattende brug af ny teknologi. Det er heller ikke den vej, Glyptoteket skal gå”, siger Gertrud Hvidberg-Hansen.

Et hus som Glyptoteket skal leve gennem nye udstillingsdesign og tværfaglige projekter, der nyfortolker historien og værkerne, mener hun.

“Jeg har også lyst til at dykke ned i det stof, der handler om menneskene bag bygningerne og kunsten. Carl Jacobsens kunstindkøb i Paris er fx i sig selv en ret fascinerende historie”, påpeger hun.

Påvirker vores selvforståelse

Gertrud Hvidberg-Hansen griner lidt af, at Magisterbladet og andre lands-

dækkende medier først tager turen til Sydfyn, når direktøren er på vej til et nyt job. Samtidig ærgrer det hende.

“Vi har svært ved at få omtale af vores udstillinger, og vi kæmper med at få skabt den opmærksomhed omkring museet, som det fortjener. 20-25 procent af gæsterne på Faaborg Museum kommer fra København og Nordsjælland, men det tal kunne sagtens være højere”, vurderer hun.

Det kan være meget frustrerende at sidde i et arkitektonisk mesterværk, der rummer en helt unik national samling, og føle, at man ikke når ud til de mest oplagte målgrupper.

“Det er ærgerligt, at forholdet mellem provins og hovedstad bliver et tema. Selv om vi selv opfatter museets samlinger og bygning som national kulturarv, bliver det ofte italesat, at museet ligger i udkanten af landet”, siger hun.

Fynbomalerne selv pendlede ivrigt mellem kunstmetropoler i Europa og landidyllen omkring Faaborg, hvor de fandt deres yndlingsmotiver.

“Kunstnerne uddannede sig og udstillede i de store byer, og de boede og rejste i udlandet. Anna og Fritz Syberg boede fx fem år i Italien. Men de havde en længsel mod det liv, de var fortrolige med på landet, de kom gerne tilbage til Faaborg, og deres allerbedste værker er malet her, hvor de var barnefødt”, forklarer den aarhusianske kunsthistoriker.

Fornemmelse for forskning

Gertrud Hvidberg-Hansen er bosiddende med familien i hjertet af Odense og vil indtil videre arbejde i toget til København.

Hun kommer til at savne nærheden til lokalsamfundet i Faaborg og de mange lokale samarbejdspartnere, der har støttet museet. Det er et hus i pagt med tiden, der bliver overleveret til efterfølgeren, mener hun.

“Jeg er stolt over, at vi har professionaliseret arbejdet på museet både organisatorisk, økonomisk og fagligt. Og jeg er særligt glad for, at forskningsindsatsen er blevet opprioriteret. Jeg synes, det er så vigtigt, at selv et mindre museum kan formidle gedigen forskning elegant til et bredt publikum”. ■

Glyptotekets kommende direktør bliver begejstret, når kunsthistorisk forskning formidles elegant. "Stedet skal leve gennem ny formidling af sine samlinger", siger Gertrud Hvidberg-Hansen, som nu er direktør på Faaborg Museum.

"Når et hus er fantastisk i sig selv, er der ingen grund til at overdøve æstetikken med kedsomhedsknapper".

Gertrud Hvidberg-Hansen, direktør

SAMFUND

VERDEN IFØLGE HUMANIORA – 40 BANEKRYDDEDE BEGREBER DER FORMER VORES VIRKELIGHED

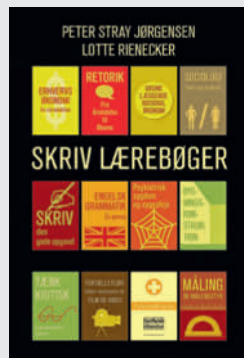
Mikkel Bille, Anders Engberg-Pedersen og Karen Gram-Skjoldager

Aarhus Universitetsforlag, 2019, 352 sider, 299,95 kr.

Hvorfor investerer vi i mennesker? Hvordan siger man undskyld? Og hvad får folk til at hylde deres leder? Vores hverdagsprog er fuldt af tanker, der stammer fra nyere humanistisk forskning. Men hvad betyder begreber som humankapital, sproghandling og karismatisering egentlig, og hvordan hjælper de os med at forstå os selv og verden? I bogen fortæller 40 humanistiske forskere om lige så mange centrale idéer fra menneskevidenskaberne. Bogen introducerer til de banebrydende tanker, der er gledet ind i vores kollektive bevidsthed og offentlige debat, og som kan fejres på lige fod med naturvidenskabelige opdagelser som penicillin og teknologiske opfindelser som mobiltelefonen. Undervejs præsenteres forskerne Judith Butler, Michel Foucault, Edward Said, Hannah Arendt og en række andre af vor tids største tænkere og sætter deres idéer i relation til vores hverdag.

Se flere bøger på magisterbladet.dk

FORMIDLING

Skriv lærebøger

Peter Stray Jørgensen og Lotte Rienecker

Samfundslitteratur, 2019, 195 sider, 249 kr.

Skal du i gang med at skrive en lærebog til en professionsbachelor- eller universitetsuddannelse? Eller skal du være redaktør på/bidragyder til en lærebog med flere forfattere? Så kan du hente hjælp i denne bog. En lærebog kræver nemlig mere end et godt fagligt indhold. Det faglige indhold, som skal læses, skal formidles på en læringsfremmende måde til de relevante læsers brug og læring. Og der skal være et marked. Med andre ord bør en lærebog være fagligt, pædagogisk, formidlingsmæssigt og forretningsmæssigt gennemtænkt. "Skriv lærebøger" viser, hvordan du som forfatter kan planlægge og tilrettelægge, strukturere, redigere og samarbejde med et forlag. Den fortæller ikke, hvad du skal gøre, men peger på forskellige muligheder og konkrete redskaber, som kan gavne både produktet og processen for dig som forfatter og dem, der skal lære noget af din lærebog.

KOMMUNIKATION

Onlinekommunikation – en introduktion

Hans Christian Christiansen og Gitte B. Rose (red.)

Hans Reitzels Forlag, 2019, 424 sider, 400 kr.

Udviklingen af de digitale og netbaserede medier udfordrer måden, vi kommuni-

kerer på inden for markedsføring, reklame, læring og i personlige sammenhænge. I bogen introduceres temaer og nøglebegreber, der bredt belyser kommunikationen på forskellige onlineplatforme, og bogen giver de studerende kendskab til de særlige problemstillinger og overvejelser, der knytter sig til netværkskommunikation. Bogen tager afsæt i de fagelementer, som vægtes på erhvervsuddannelserne og videreuddannelserne i forbindelse med emnefeltene onlinekommunikation og digital formidling. Denne 2. udgave er revideret og tilføjet to nye kapitler om design af hjemmesider og digital strategi.

LIGESTILLING

Køn, magt og mangfoldighed

Lise Lotte Hansen (red.)

Frydenlund, 2019, 318 sider, 349 kr.

Bogen giver et aktuelt indblik i moderne kønsforskning. Den viser spændvidden i forskningsområdet, som handler om alt fra social dumping over unge fædre og kvindegrupper i Folketinget til køn, race og etnicitet. Det er en bog til dig, der vil være up to date med den aktuelle køns- og feminisme-forskning. I bogen diskuterer forfatterne nogle af de spørgsmål, som er aktuelle i 2010'ernes køns- og ligestillingsdebat. Kønsforskning er i sit udgangspunkt tværfaglig, og gennem inddragelse af andre faggrene, fx

statskundskab, sociologi, antropologi, kommunikation og psykologi, spreder "Køn, magt og mangfoldighed" sig over alle dele af samfundet.

RELIGION

Det udenbys gys – invitation til religionshistoriske studier

Jørgen Podemann Sørensen

Books on Demand, 2019, 147 sider, 125 kr., fås i boghandelen, på bod.dk eller saxo.dk

En samling religionshistoriske studier og essays, tænkt som en invitation til faget og i det hele taget til fordybelse i religionshistoriens brogede stof. Blandt emnerne er blasfemi, ritualer, pilgrimsfærd, opstandelse og mystik, og undervejs stifter læseren bekendtskab med gammel ægyptisk religion, vestalinderne i det gamle Rom, de indiske upanishader og kinesisk og japansk religion.

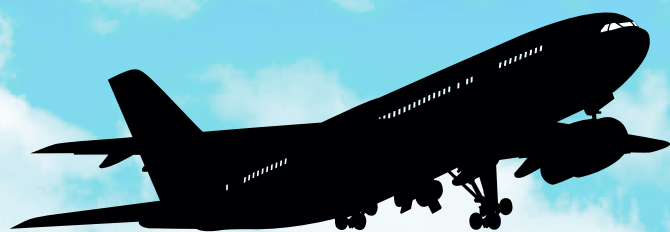
SPROG

Yes, det er coolt – Moderne Importord i Dansk

Margrethe Heidemann Andersen og Pia Jarvad (red.)

Dansk Sprognævn, 2019, 400 sider, 348 kr.

Siden starten af 2017 har den fremmedsproglige påvirkning af dansk været et centralt forskningsprojekt for Dansk Sprognævn. Hovedpointen med forskningsprojektet har været at belyse den fremmedsproglige – det vil først og fremmest sige engelske – påvirkning af dansk i dag. I bogens artikler dokumenteres mængden af moderne importord med en række forskellige metoder. På den baggrund kan det konkluderes, at den fremmedsproglige påvirkning målt som antal importord i løbende tekst er lav og faldende sammenlignet med tidligere, parallelle undersøgelser.

Stor opbakning til færre flyrejser på universiteter

Et stort flertal af forskerne vil have begrænsninger på universiteternes flyrejser. Kun 11 pct. af danske forskere siger i en ny undersøgelse, at deres universitets klimapolitik er ambitiøs nok. Et klart mandat til ledelserne, siger professor.

NÅR DET GÆLDER om at advare mod konsekvenserne af den eskalierende klimakrise, er danske universiteter helt fremme i skoene. Men når det gælder om selv at gøre det, der skal til, er universiteterne derimod temmelig langt bagud. Det er i hvert fald holdningen blandt et stort flertal af de danske universitetsforskere.

Faktisk er det kun 11 pct. af forskerne, der i en ny rundspørge vurderer, at deres universitet gør nok for den grønne omstilling. I rundspørgen, som 754 forskere har deltaget i for Magisterbladet, siger omvendt 49 pct., at deres institutions klimapolitik ikke er "tilstrækkelig ambitiøs".

Jens Friis Lund, professor ved Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi ved Københavns Universitet og medlem af Facebook-gruppen Forskernes Klimanetværk, kalder det slående, at kun 11 pct. er tilfredse med deres institutions klimainsats.

"Det viser jo meget tydeligt, at det ikke kun er et mindretal, der råber op. Det store flertal af forskerne vurderer, at universiteterne skal være mere ambitiøse. Så jeg ser det som et kraftigt mandat til ledelserne på landets universiteter til at gøre mere, end det er tilfældet i dag", siger han.

Blandt de otte danske universiteter er det kun Københavns Universitet, der har et fastsat mål om CO₂-reduktioner, mens Aarhus Universitet er på vej med et.

Mens universiteterne har været gode til at gennemføre energieffektiviseringer, er CO₂-emissioner fra flyrejser enten på status quo eller endda stigende i takt med en øget internationalisering af forskningen.

67 pct. af forskerne ønsker, at deres institution skal "begrænse forskernes brug af flyrejser i Europa og fremme klimavenlige alternativer", mens 44 pct. er tilhængere af en politik, der tillader "maksimalt én langdistanceflyrejse om året". 38 pct. er modstandere af en sådan politik.

Også her er der tale om et klart signal til ledelserne på universiteterne, mener Jens Friis Lund.

Han vurderer samtidig, at det er udtryk for "villighed til at gå på kompromis", når 70 pct. af deltagerne i undersøgelsen samtidig tilkendegiver, at det vil gå ud over kvaliteten af deres forskning, hvis de af hensyn til klimaet fravælger nogle af konferencerne.

"Selv den restriktive politik med kun én langdistanceflyvning har et flertal bag sig. Det er en stor mængde, der mener, at

"Faste regler for, hvad man må og ikke må, mener jeg er helt skævt".

Anders Bjarklev, formand, Danske Universiteter

vi har et ansvar for at gøre noget her og nu", siger han.

Anders Bjarklev: Helt skævt

Formanden for Danske Universiteter og rektor på DTU, Anders Bjarklev, læser tallene anderledes.

"Jeg synes, tallene meget åbenlyst peger i forskellige retninger. Spørger man den enkelte forsker, går det ud over kvaliteten at fravælge konferencer, men på den anden side er man tilhænger af en generel politik, der begrænser flyrejser, og måske mest for andre end én selv".

Anders Bjarklev er klar modstander af tiltag, der sætter grænser for, hvor mange flyrejser forskere må foretage.

"Den slags løsninger, hvor vi begynder at udstikke faste regler for, hvad man må og ikke må, mener jeg er helt skævt. Det kunne

jo faktisk være, at det var nogle af verdens førende klimaforskere, der rejser meget", siger han.

"Og hvad nytter det, at vi bliver CO₂-neutrale, hvis resten af verden brøler derudad? Den eneste chance, vi har, er at komme ud i verden og derigennem fx forsøge at påvirke kineserne til at gøre noget. Jeg tror fuldt og fast på, at vores forskeres sunde fornuft kan og skal styre det".

Jens Friis Lund mener omvendt, at universiteterne har et særligt ansvar for at ændre adfærd.

"Universiteterne er de institutioner, der påpeger, hvor alvorlig klimakrisen er. Hvis vi i vores daglige virke fortsætter, som om intet var hændt, er det med til at delegitimere budskabet. Desuden ved vi, at alle dele af samfundet skal omstille sig her og nu, hvis vi skal løse krisen. Som store samfundsinstitutioner er universiteterne nødt til at være en del af den bevægelse", siger han. ■

Om undersøgelsen: I alt deltog 754 forskere ud af 4.851, hvilket giver en svarprocent på 16. Dataindsamlingen foregik i perioden 18/11-1/12.

Den nye klimapolitik på DIIS har som mål, at postdoc Jessica Larsen og hendes kolleger flyver mindre og afholder flere videokonferencer. Her har fotograf Jacob Nielsen fanget Jessica Larsen på Skype.

MAKS. TO OM ÅRET: DIIS sætter loft for forskernes flyrejser

Fem gange fløj antropolog Jessica Larsen til Seychellerne for at udføre feltarbejde til sin ph.d. Nu har hun været med til at udforme en klimapolitik på DIIS, der sætter ind over for medarbejdernes brug af flyrejser.

“Det er næsten pinligt, når jeg fortæller om det. Nej, det er faktisk pinligt”.

Jessica Larsen, antropolog og postdoc ved Dansk Institut for Internationale Studier, taler om de fem flyrejser til Seychellerne, hun foretog i løbet af sit ph.d.-projekt på Københavns Universitet.

Sammenlagt var hun i Seychellerne fire måneder for at undersøge retshåndhævelsen over for pirater ud for den somaliske kyst.

“Men jeg fløj dertil fem gange. Fem gange fra Danmark til midt i Det Indiske Ocean! Og en af gangene skulle jeg på sommerferie midt i mit feltarbejde. Så fløj jeg fra Seychellerne til Nice i Frankrig. For en uges ferie”, siger hun.

Jessica Larsen betegner sig selv som typen, der cykler på arbejde og handler økologisk, men det var først, da hun i 2019 blev inviteret med til at udforme DIIS' nye klimapolitik, at hun begyndte at tænke over, om det nu også var nødvendigt med så mange rejser.

Klimapolitikken skal reducere DIIS' CO₂-aftryk fra flyrejser med 10 pct. årligt fra 2020.

“Vi er nogle grisebasser, fordi vi flyver så meget, og derfor er vi også nødt til at have en politik, der begrænser dem. Rejserne er livsnødvendige for vores forskning, men det får jo enorme omkostninger, hvis vi ikke alle bidrager til at gøre noget”, siger hun.

Og for DIIS-forskerne er det springende punkt i klimapolitikken da heller ikke målet om energieffektiviseringer, mindre brug af kød i kantinen eller opfordringen til at cykle til møder i København.

Det er begrænsningen af deres flyrejser og den “vejledende retningslinje” om, at de ca. 100 DIIS-ansatte fremover ikke må flyve mere end to gange om året for interne midler. Eksternt finansierede projekter giver også mulighed for to flyrejser. Derudover skal ansatte fravælge fly, hvis deres destination kan nås inden for seks timer med tog eller 12 timer med nattoget.

“For mig bliver det en udfordring, men det er heller ikke umuligt”, siger Jessica Larsen, der i slutningen af februar skal til Dji-

bouti sammen med en kollega og også har fået midler til undersøgelser i Somaliland.

“Vi har også fået penge til en konference i Europa og en oversøisk konference. Men så må jeg vælge noget fra, slå noget sammen, bruge Skype eller udskyde noget feltarbejde til næste år. Det handler vel et eller andet sted om at planlægge bedre, og jeg tænker også, at to rejser passer meget godt, hvis man samtidig skal have et familieliv”.

For yngre forskere som Jessica Larsen har internationale aktiviteter ofte stor betydning. Her møder man andre med samme forskningsfelt, får inspiration og input til sin egen forskning. Men også unge forskere må ændre adfærd, mener hun.

“Der er jo ikke mange, der kender Jessica Larsen, og for at få folk i tale kræver det i et eller andet omfang fysisk tilstedeværelse. Men vi er nødt til at gå drastisk til værks, og jeg har tænkt mig at overholde politikken”.

Et skridt på vejen

Selvom det nok kan virke drastisk at sætte et loft for flyrejser, er den nye politik kun et første om end vigtigt skridt for DIIS, mener Jessica Larsen. Fx kalder hun retningslinjerne for togrejser et kompromis. Og samtidig udfordres forskningsinstitutionen af, at der mangler reelle alternativer til fly.

“Min kollega, der har været med til at udforme politikken, tog toget til Madrid. Det tog ham 32 timer og fire togskejt undervejs. Det holder jo ikke, og under alle omstændigheder betyder et nattoget væk fra familien. Og når politikken fastslår, at DIIS’ budget tager hensyn til den ekstra tid, togrejser tager, betyder det så, at man skal afsparse eller bruge mindre tid til forskning, fordi man tager nattoget? Det er jo ikke optimalt”.

Men om ikke andet er klimapolitikken også med til at understrege behovet for at “fikse det europæiske togsystem”, mener Jessica Larsen.

Ifølge Kristian Fischer, direktør i DIIS, har instituttet forsøgt at dæmme op for bekymringer blandt medarbejdere ved at lade politikken vokse nedefra og op.

“Jeg synes, vi er ambitiøse, men også pragmatiske, ved at vi ikke sætter alt muligt i gang på samme tid og dermed risikerer en masse modstand. Og når det gælder bekymringen, er det selvfølgelig vigtigt, at lederne i forskningsenhederne bruger deres sunde fornuft, for vi har meget forskellige opgaver. Hvis vi får en opgave med kort deadline og er nødt til at befinde os ude i verden, ja, så løser vi opgaven, men vi tænker også på, om nogle af interviewene kan foregå på Skype”, siger han.

For Jessica Larsen er klimapolitikken både konkret og et vigtigt skridt i en proces, der også indebærer en kulturændring blandt forskere, der er vant til at tage deres selvbestemmelse meget alvorligt.

“Vi er nødt til at starte et sted. Politikken sætter en retning for DIIS som arbejdsplads med nogle rigtig gode initiativer. Både i det små, hvor vi prøver at begrænse madspild, »

“Jeg undrer mig faktisk over, at vi som offentlig institution ikke er pålagt at udforme en klimapolitik”.

Jessica Larsen, postdoc, Dansk Institut for Internationale Studier

4 SKARPE til Aarhus Universitets klimastrategi

Foto: Lars Kusse/AU Foto

Aarhus Universitet har en klimastrategi i høring, der skal gøre universitetet CO₂-neutralt i 2040. Det bliver frivilligt for forskerne at reducere antallet af flyrejser. Her svarer universitetsdirektør Arnold Boon på, hvorfor universitetet ikke udstikker mere præcise regler.

1 FN har advaret om konsekvenserne af den globale opvarmning siden IPCC's første rapport i 1990, men Aarhus Universitet har først en klimapolitik på vej nu. Har I været for langsomme?

Universitetsdirektør Arnold Boon: “Vi har løbende arbejdet med forskellige ting, men ligesom 2019 for mange andre i synet på klimaforandringerne var et skelsættende år, har vi i 2019 systematiseret indsatsen ved at udarbejde en egentlig strategi. Den er nu i høring”.

2 Er AU-forskernes brug af flyrejser faldende eller stigende?

“Jeg tror, det er på samme niveau, men med en faldende tendens, hvis jeg husker rigtigt”.

3 På fem år vil I nedbringe CO₂-aftrykket fra flyrejser med 30 pct., men det bliver ifølge klimastrategien frivilligt at reducere sit rejseforbrug. Hvorfor?

“Vi har ikke udarbejdet sortilister over lufthavne, man ikke må flyve til, men til gengæld gør vi meget ud af, at man lokalt på universitetet diskuterer det. Så vi har en målsætning, men vi vil især tilskynde forskere til selv at overveje det”.

4 De eneste initiativer, der er nævnt for flyrejser i høringsudkastet, er, at I vil gøre det mere attraktivt at bruge Skype og lettere at vælge tog til udvalgte destinationer. Er det nok til at reducere udledningen med 30 pct.?

“Ja, det tror jeg på nuværende tidspunkt, selvom vi godt er klar over, at det er et ambitiøst mål. Viser det sig, at det overhovedet ikke rykker, vil vi selvfølgelig reagere. Men på nuværende tidspunkt tror vi på bevidstgørelse og transparens. Der er trods alt også mange holdninger til det her, så på nuværende tidspunkt vil vi ikke indføre noget forbud”.

og i det store omkring flyrejserne. Og jeg undrer mig faktisk over, at vi som offentlig institution ikke er blevet pålagt at udforme en klimapolitik. Det forstår jeg ikke, for vi skal handle nu”.

Magisterbladet har spurgt klimaminister Dan Jørgensen (S), om den nye klimalov bør følges op af lovgivning, der pålægger offentlige institutioner at fastsætte mål for CO₂-reduktioner, men ministeren har ikke reageret på henvendelsen. ■

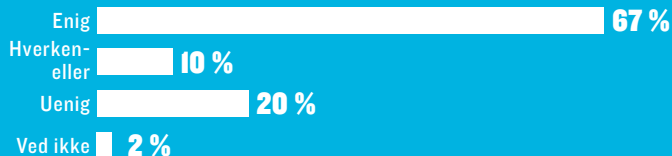
KLIMAPOLITIK PÅ DIIS

En ny såkaldt sustainable environment policy på Dansk Institut for Internationale Studier betyder blandt andet:

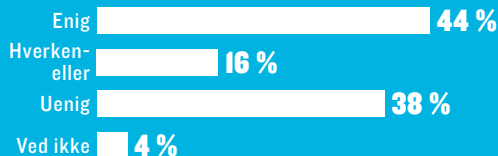
- DIIS vil reducere sit CO₂-aftryk fra flyrejser med 10 pct. årligt fra 2020.
- Hver ansat må som udgangspunkt flyve to gange om året for interne midler og to gange for hvert eksternt finansieret projekt.
- Man tager toget, når rejsen varer under seks timer eller 12 timer med nattog. På længere rejser skal man overveje tog den ene vej.

FAKTA FRA UNDERSØGELSEN

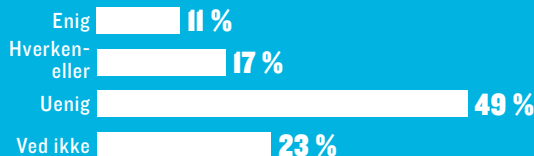
Jeg er tilhænger af en politik på min institution, der begrænser forskernes brug af flyrejser i Europa og fremmer klimavenlige alternativer af hensyn til klimaforandringerne.

Jeg er tilhænger af en klimapolitik på mit universitet, der begrænser langdistanceflyrejser til maksimalt én om året.

Min institutions klimapolitik er tilstrækkelig ambitiøs.

Om undersøgelsen: I alt deltog 754 forskere ud af 4.851, hvilket giver en svarprocent på 16. Dataindsamlingen foregik i perioden 18/11-1/12.

VIDENSFESTIVAL 2020

LØRDAG 14. MARTS 10-18 I IMPERIAL MED BL.A.:

- Chefredaktør
Rune Lykkeberg
- Museumsinspektør
Jeanette Varberg
- Rektor Lene Tanggaard
- Forfatteren Morten Münster
- Journalist Lone Frank
- Forfatter Maria Helleberg
- Skuespiller
Birgitte Hjort Sørensen
- Læge og forfatter
Imran Rashid
- Digter Søren Ulrik Thomsen
- Forfatter Knud Romer
- Seniorforsker
Vibeke Schou Tjalve
- Ordstyrer:
Clement Kjersgaard

UDSOLGT I
2015, 2016,
2017 OG 2018

Pris for medlemmer af DM: 295 kr./DM Stud.: 150 kr.
Normalpris: 495 kr.

Se: www.raeson.dk/dm

Dansk
Magisterforening

RÆSON

Sådan forhandler du en god løn i dit første job

Hvis du som nyuddannet skal forhandle din første løn i det private, skal du ikke holde dig tilbage. Arbejdsgiverne sætter pris på medarbejdere, som står op for en god begynderløn, siger DM-konsulent. Læs de gode argumenter til forhandlingen.

DIN LØN STIGER typisk mest de første par år på arbejdsmarkedet, og det, der står på din første lønudbetaling, kan få stor betydning for din løn senere i karrieren.

Det siger Michael Larsen, som er konsulent i Forhandling og rådgivning i DM, hvor han rådgiver privatansatte medlemmer og ofte taler med nyuddannede, som lige har landet deres første job og skal forhandle løn.

Han mener, at nyuddannede DM'ere ofte er for tilbageholdende og forsigtige, når de forhandler deres første løn.

“De nyuddannede skal generelt være mere pågående og gå til biddet”, siger Michael Larsen.

“Men mange nyuddannede dimittender kommer til at sige ja til en for lav begynderløn, fordi de har været vant til SU”, mener han.

Vis, at du har holdninger og kan holde fast

Inden du skal forhandle, skal du sætte dig ind i, hvad der står i din kontrakt.

“En del private arbejdspladser har ikke nogen overenskomst, og derfor er det vigtigt, at du for eksempel er opmærksom på, hvordan barselsreglerne er på din nye arbejdsplads, og om der er en pensionsordning”, siger Michael Larsen.

“Derfor kan det også være en god ide at kontakte DM og høre, om du eventuelt skal forsøge at forhandle dig til mere barsel og højere pension”.

Som nyuddannet er man som oftest glad og stolt over at få sit første job, og med rette. Men du skal ikke lade begejstringen gå ud over din begynderløn og dine vilkår i øvrigt.

NYUDDANNEDE HUMANISTER HAR DEN STØRSTE LØNSTIGNING

I 2018 og 2019 har nyuddannede privatansatte akademikere generelt haft en lønstigning på 7,8 procent om året, mens de nyuddannede humanisters løn er steget med hele 8,9 procent om året.

Startlønnen for de nyuddannede privatansatte DM'ere er på cirka 35.000 kroner i snit om måneden og er udtryk for den bruttoløn, som de nyuddannede fik i september 2019 inklusive eventuel pension, ATP og ferietillæg.

“De nyuddannede skal generelt være mere pågående og gå til biddet”.

Michael Larsen, konsulent i DM

“Nogle kan have svært ved at bede om en ordentlig løn, fordi de er bange for at virke for krævede, men det er der ingen grund til”, siger han.

“Arbejdsgiveren kan kun være tilfreds med, at du ved, hvad du vil have i løn, og bider dig lidt fast og argumenterer. Det viser, at du har holdninger og står op for dig selv, så der er ikke nogen grund til at være bange for at forhandle”, siger Michael Larsen.

Når du skal finde argumenter til at overbevise din nye arbejdsgiver, kan du fx tænke i:

- Om du har lavet noget tidligere, der ligger op ad de opgaver, du skal arbejde med nu.
- Om du har skrevet speciale, som handler om noget, din arbejdsgiver har brug for.
- Hvad arbejdsgiveren går efter. Det fremgår af stillingsopslaget og ansættelsessamtalen, og der er en grund til, at du er

blevet ansat, så find argumenterne her.

Tænk i personalegoder, hvis du ikke får den ønskede løn

Det er en god ide, at du forbereder dig på at forhandle om andre goder, hvis du ikke kommer igennem med dit lønforslag.

De mest almindelige personalegoder for privatansatte magisterer er:

- Ekstra feriedage - ud over de fem ugers ferie
- Sundhedsforsikring
- Fri telefon
- Pc/tablet til hjemmebrug
- Frokostordning
- Betalt kompetenceudvikling/ efteruddannelse.

TJEEK DIN LØN

Er du privatansat, kan du se i DM's løntjek, hvad andre får i løn i sammenlignelige job. Du kan få råd og vejledning om lønforhold, og hvilke krav du skal stille til en ansættelseskontrakt.

DM's løntjek
dm.dk/loentjek

Jon er død!

Jon Rostgaard Boiesen døde i dagene mellem jul og nytår. Han blev, så vidt jeg har forstået, ramt af et slagtilfælde, mens han sov. Jon blev 42 og døde dermed alt, alt for tidligt.

Jon blev bisat den 11. januar fra Stakladen på Aarhus Universitet. Der var omkring 500 fremmødte, og det viser i sig selv, at Jon har haft en enorm betydning for en masse mennesker. Talerne var dybt personlige beretninger fra de nærmeste venner, familie og politiske kammerater, og meget passende havde forpagteren af Studenterbaren stillet lokalerne til rådighed for gravøllet.

Filosoffen Jon havde stor betydning i det fagfilosofiske miljø i Danmark. Han var med overalt og havde altid spørgsmål og kommentarer til foredrag. Meget af det, der foregik, havde han selv været med til at organisere. Jons indsats for dansk filosofi var præget af frivilligt arbejde, det var ikke qua en ansættelse, at han engagerede sig, men fordi han var filosof i hjertet.

Jon var akademisk løsarbejder. På trods af høj faglighed og personligt engagement havde Jon svært ved at finde ordentligt fodfæste på arbejdsmarkedet, og han endte med at stykke en alt for ringe indtægt sammen af forskellige undervisningsjob på deltid. Det var job på universiteterne, i oplysningsforbund og som guide ved byvandring. Det var et meget omskifteligt arbejdsliv uden

pensionsopsparing, ferie, løn under sygdom og uden nogen sikkerhed for indtægt i næste semester. I perioder var indtægten meget lille; i andre perioder var arbejdsmængden enorm og spredt ud i hele landet, dog uden at det førte til hæderlig indtægt og almindelige rettigheder. Det er nok fair at sige, at Jon underviste i et omfang, der vil give mange fastansatte undervisere åndenød, og han påtog sig også glad og gerne helt uhonorerede roller som uofficiel bivejleder på specialer og opgaver.

Jon var et meget kommunikerende menneske. Mange har fremhævet hans meget genkendelige, nærmest upassende latter og hans ustyrlige krøller, krøllerne sad egentlig også på indersiden af hovedet, og den lidt for høje latter afspejlede, at Jon altid bragte sig selv i spil på den arena, der aktuelt var. I sociale sammenhænge, når han mødte nye folk eller gamle venner, kastede han sig altid

At Jon levede som akademisk daglejer uden almindelige rettigheder, betyder ikke, at han ikke skabte værdi for samfundet.

Olav W. Bertelsen, formand for DM Viden og fællestillidsrepræsentant på Aarhus Universitet

ind i vigtige og berigende diskussioner. Det betød også, det er i hvert fald min egen erfaring, at man meget hurtigt kom til at have en relation til Jon, man kom til at kende Jon, fordi man uundgåeligt havde haft berigende samtaler med ham. Jon interesserede sig for at snakke med alle og fik noget interessant ud af de fleste. Hashtagget #allekenderjon er meget rammende. Efter hans død har #alle elskerjon lige så naturligt bredt sig.

Et aspekt af Jons kommunikationsbehov var hans opslag på Facebook, der var så mange, at hans profil på et tidspunkt blev lukket, fordi Facebook mente, at han måtte være en robot. Jons aktivitet på Facebook kan betragtes som en slags mikro-samtidshistorie; oftest meget nøgternt rapporteret. Fx denne fra november 2019: "Så en nonne gå ned ad Istedgade. Siger det bare. Der er ikke nogen historie i det". Det var bare en observation, men den fremprovokerede en refleksion over det aktuelle liv i København og den transformation, Vesterbro gennemgår. Samtidsanalytikeren Jon var hele tiden på arbejde.

Jon var aktiv i Enhedslisten og i forskellige bevægelser. Det var i forbindelse med etablering af aktiviteter for deltidsundervisere på Aarhus Universitet, at jeg lærte ham at

Jon Boiesen er frustreret over usikkerheden i sin tilværelse. Han er nødt til at supplere sine universitetsjob med et job som tourguide.

Universitetsansat og på røven

Jon Boiesens månedlige indkomst ligger for tiden på i alt 11.282 kroner før skat. Det på trods af at han underviser i tre forskellige fag på universitetet og har to løse job ud over det.

Sæsonen for julefrakoster er skudt i gang, og hvis 41-årige Jon Boiesen til sådan en bliver spurgt, hvad han laver, vil han sige, at han er universitetsansat. Det er han også - endda vil imidlertid ikke endda vil opnå selv en skeptisk onkel ved det kolde bord. Han er ekstern lektor i faget retssystemers funktion og virke og undervisningsassistent i ret, moral og politik på Københavns Universitet. På Aarhus Universitet underviser han i rets sociologi.

Men der er også en anden udgave af hans jobsituation, som han ikke nødvendigvis fortæller om.

For eksempel tjener han månedligt mindre end en kassesassistent i Netto, på trods af at han er ansat i fem forskellige job, hvoraf tre er, hvad mange ville betegne som eftertragtede og prestigefyldte.

Han er røget ind og ud af supplerende dagpenge og er nu endt på supplerende kontanthjælp.

Han har, siden han blev færdiguddannet kandidat i filosofi for otte år siden, haft 12 forskellige kontrakter, men aldrig en fastansættelse - kun midlertidige stillinger.

Kun i en periode på tre måneder har han haft en kontrakt, han kunnet leve af. Ellers har han altid været nødt til at supplere med andre stillinger, dagpenge eller kontanthjælp.

På tjener Jon Boiesen 11.282 kroner før skat. Hvis det fortsætter, ligger han på 17.000 kroner årligt efter skat - beløbet, som Danmarks Statistik bruger i sine beregninger.

"Jeg tænker nogle gange på, om jeg valgte den forkerte uddannelse. Måske skulle jeg have valgt noget mindre flyvsk, hvor jobsikkerheden var bedre, og hvor man ikke skulle hulle sig igennem hverdagen", siger han.

Det er dog kun i perioder, at Jon Boiesen har det sådan.

"Det er ikke alle forundt at arbejde med deres fag, som jeg gør, så den del er jeg glad for. Hvis det ikke var for de vilkår, jeg arbejder under, ville jeg være tilfreds med mit job", fortæller han.

Bar som sine studerendes

Det er usikkerheden og manglen på timer og løn, der især gør, at Jon Boiesen ikke altid er tilfreds med sine vilkår.

Ideen bag eksterne lektorater er, at man med et godt, fast job, eksempelvis som advokat, kan supplere sin indkomst med lidt undervisnings- samtids og universitetet med viden og erfaring fra "det virkelige liv".

Sådan går det dog langtfra altid. Ifølge et skøn fra forskeren Jønne Gleerup er 500-1000 universitetsansatte i en situation lig Jon Boiesens, hvor man har prekære universitets-

job som sin primære indtægtskilde.

Jon Boiesen er mentor for en studerende, og cirka hver 14. dag er han guide på byvandring. Med disse job er der ikke mange penge i lommen.

Derfor bor Jon Boiesen også omfremt som de studerende, han underviser. Han lejer et værelse i Aarhus og har delt køkken og bad. Det dette køk-

9

PROCENT af universiteternes videnskabelige årsværk er deltidsansættelser. Så som eksterne lektor, videnskabelig undervisningsassistent eller praktiserende læge.

tilsvarende er dog langt højere. Der var 227 eksterne lektorer på universiteterne i 2017.

Kilde: Danmarks Universitetsrådgivningscenter, 2017.

ken bruger han ofte sidst på måneden til at lave pasta med ketchup. Og fornøjelser er det også sparsomt med. "Jeg har ikke råd til at tage på ferie. Sidste år lånte jeg penge af en ven til at tage med på en tur, men det er også en undtagelse", fortæller han.

Engang ville Jon Boiesen gerne have en ph.d., men det har han opgivet nu, efter at han dog har været på et par gange. Undervisningen har han gjort til sin levevej, men han ser ikke en fremtid på universiteter.

Han håber på en dag at få et fast job på en anden type uddannelsesinstitution, hvor en ph.d. ikke er et krav.

Hans følelser omkring løse ansættelser på universitetet er blandede.

"Principielt er det nok ikke en god ting. Men på den anden side tror jeg heller ikke, at jeg havde fået mulighed for at få de job, jeg har, hvis de byret fastansættelse. Til de stillinger skal man jo altid have en ph.d., så der kan jeg ikke komme i betragtning", fortæller han. ■

"Måske skulle jeg have valgt noget mindre flyvsk, hvor jobsikkerheden var bedre, og hvor man ikke skulle hulle sig igennem hverdagen".

Jon Boiesen, universitetsansat

kende. Ligesom i det filosofiske fagmiljø, så var Jon med til alle demonstrationer og væsentlige politiske debatter. Jeg har egentlig svært ved at forstå, hvordan han kunne få tid til al den aktivitet.

Jon var en sand intellektuel i ordets egentlige forstand. Han deltog kritisk i hele samfundslivet. Det levende ord og den direkte kommunikation var hans foretrukne format. En joke, som Jon værdsatte, var: "Når to mennesker taler sammen på Aarhus Universitet, er den ene Jon". Jeg vil tillade mig en revision: "Når to mennesker taler sammen i det århusianske åndsliv, så er den tredje Jon". Jeg tror, at Jon var meget mere samlende, end han selv var klar over. Han skabte fællesskaber, og han var vigtig for udviklingen af de intellektuelle og samfundskritiske miljøer.

I uddannelsesbureaukraternes tabeller vil Jon sikkert figurere som en komplet fejlinvestering. En humani-

stisk evighedsstudent, der aldrig opnåede fast beskæftigelse. Men Jon er manifestationen af, at uddannelsesbureaukraternes kalkuler er forkerte. Samfundsmæssig værdi drejer sig ikke kun om beskatningsgrundlag og erhvervslivets arbejdskraftbehov.

Jon var en mand, der trods personlige udfordringer bidrog til samfundet i døgn drift. Han underviste i et omfang, der vil give mange i undervisningsbranchen åndenød, og han bidrog med et kritisk intellektuelt perspektiv i en lang række sammenhænge. At Jon levede som akademisk daglejer uden almindelige rettigheder, betyder ikke, at han ikke skabte værdi for samfundet. Det betyder blot, at systemerne ikke har honoreret bidraget på anstændig vis.

Jons liv er et eksempel på de elendige løn- og arbejdsvilkår, universiteterne tilbyder deltidsunderviserne. Jons liv viser også, at vi er blevet alt

**Jon Rostgaard
Boiesen var akademisk løsarbejder, og hans situation blev beskrevet i Magisterbladet i december 2018: "Jon Boiesens månedlige indkomst ligger for tiden på i alt 11.282 kroner før skat. Det på trods af at han underviser i tre forskellige fag på universitetet og har to løse job ud over det - et af dem som guide i Aarhus".**

for indskrænkede i den uddannelsespolitiske tænkningens fokus på beskæftigelsesgrad. Det at få fodfæste på arbejdsmarkedet er vigtigt, og fraværet af en fast ansættelse fører til reduceret livskvalitet for de fleste. Det betyder imidlertid ikke, at ansættelse og årsløn er en retvisende eller dækkende indikator på uddannelsernes samfundsmæssige værdi. Vi har som samfund brug for mennesker, der bringer deres universitetsuddannelse i spil som sande intellektuelle i samfundsdebatten, i civilsamfundet, i kulturlivet, i den almindelige dannelse osv. Vi har brug for folk, der bidrager til det kulturbærende og til sammenhængskraften.

Jon var en mand med mange kvaliteter. Vigtigst af alt er, at Jon var en virkelig god ven for rigtig mange. Jeg kunne virkelig godt lide Jon. Jeg kommer til at savne ham. ■

Arrangementer, inspiraton og kurser i DM

Medlemsmøder

Fastlæg din karrierestrategi

17. februar 2020 — Odense
19. februar — København

Økonomikursus for ikke-økonomer ansat i virksomheder og organisationer

4. marts 2020 — København
6. marts 2020 — Aarhus

Dansk Filosofisk Selskabs årsmøde

6.-7. marts 2020 — Odense

Vindermentalitet for akademikere

21. april 2020 — København
23. april 2020 — Aarhus

LinkedIn som karriereredskab

25. februar 2020 — København
21. april 2020 — Aarhus
22. april 2020 — Aalborg
6. maj 2020 — Odense

Få et enklere liv og bliv økonomisk fri

28. april 2020 — Aalborg

Workshops for ledige

Målret dit CV og din ansøgning til jobbet

18. februar 2020 — Aarhus

Kommunikér mere forretningsorienteret

4. marts 2020 — København
15. maj 2020 — Aarhus

Strategi og forretningsudvikling der virker

10.-11. marts 2020 — København

Træd i karakter og få dit budskab igennem

11. marts 2020 — København

Bliv bedre til at fundraise

20. marts 2020 — København

Kom godt i gang med kompetenceafklaring

31. marts 2020 — Aarhus

Uopfordret ansøgning — bliv mere målrettet i din tilgang

21. april 2020 — Aarhus

Studerende og unge

Drømmer du om studier eller praktik i udlandet

5. marts 2020 — København

En fremtid som frivilligkoordinator

12. marts 2020 — København
31. marts 2020 — Aarhus

Besøg virkeligheden — vil du arbejde med bæredygtighed?

24. februar 2020 — Odense
26. februar 2020 — Aalborg

Nyuddannet — Kend dine rettigheder

19. februar 2020 — København
26. februar 2020 — Aarhus

Sådan får du et spændende og sjovt arbejdsliv

26. februar 2020 — København
3. marts 2020 — Aarhus

Værktøjskursus: Excel II

12. marts 2020 — København
17. marts 2020 — Odense
26. marts 2020 — Aalborg
30. marts 2020 — Aarhus

Som medlem af DM har du adgang til inspiration, ny viden og efteruddannelse.

Her kan du se et udvalg af arrangementer i den kommende tid.

Den fulde liste finder du altid på dm.dk/kalender

Dansk
Magisterforening

Segmenterede arrangementer

Seminar for undervisere på mindre undervisningsinstitutioner

27. marts 2020 — Middelfart

Debatmøde og workshop for undervisere på pædagoguddannelsen

29. februar 2020 — København

Ledere

Webinar: "Do's og don'ts i samskabelse"

26. februar 2020

Morgenmøde for ledere: Forhandling

24. marts 2020 — Aarhus

Morgenmøde for ledere: Lederskab i konflikter

18. marts 2020 — København

Seniorer

Dødens Teater: Kraniekult, menneskeofre og ritualer i Vendsyssel

27. februar 2020 — Aalborg

Energisektorens udvikling i Danmark

19. marts 2020 — Aalborg

TR aktiviteter

Alle tillidsvalgte bliver klædt grundigt på til at varetage deres hverv.

Som tillidsvalgt kan du komme på gratis kurser og uddannelsesdage samt blive uddannet op til diplom-niveau i forhandling.

Intro til TR-rollen — for alle nye TR'er

10.-11. marts 2020 — Middelfart

10.-11. juni 2020 — Middelfart

Organisation, samarbejde og trivsel

4.-5. marts 2020 — Middelfart

16.-17. juni 2020 — Middelfart

Forhandling og Løn

25.-26. maj 2020 — Middelfart

Diplomuddannelse — Ledelse og forhandling

25.-27. august 2020 — Middelfart

TR Årsmøde

24.-25. november 2020 — Vejle

Mentorordning

Vidste du at du kan blive mentor eller mentee i DM's mentorprogram?

I programmet udveksler du erfaringer og sætter fokus på din og en andens karriereudvikling. Uanset hvor du er i din karriere, har du noget værdifuldt at give videre. Det rammesætter vi i DM, hvor du får rig mulighed for at udvikle dig fagligt og personligt.

Bliv frivillig i DM's mentorprogram, hvis du har lyst til at dele din erfaring med mindre erfarne DM-medlemmer, der tumler med arbejdsrelaterede problemstillinger.

Du kan blive mentee, fra man skriver speciale og resten af arbejdslivet. Mentors indsats ligger på mødet, hvor du lytter, sparrer og stiller gode spørgsmål, der bringer mentee videre.

Der afholdes intrømøde for mentorer og mentees:

18. februar — København

27. februar — Aarhus

6. maj — Aarhus

19. maj — København

Tid til kaos og konflikt?

Statistikken siden 2. verdenskrig siger storkonflikt på det private arbejdsmarked hvert 16.-18. år. Eftersom det er 20 år siden sidst, så kan det være i år. Forhandlingerne om en ny overenskomst for privatansatte tegner da også mere spændende, end de har været længe, påpeger ekspert i overenskomstforhandlinger.

CENTRALE TEMAER VED OK20

Løn

Lønmodtagerne ønsker højere løn, som afspejler de seneste års vækst og opjustering af BNP, mens arbejdsgiverne ønsker tilbageholdenhed grundet usikre prognoser og international uro.

Social dumping

Ved OK17 mobiliserede byggearbejderne under 3F en modstandsgruppe mod social dumping og nej til 42-timers arbejdsuge. Gruppen rumsterer igen og bliver derfor spændende at følge.

Fritvalgsordning

Her betaler arbejdsgiveren en procentdel af lønnen ind på en konto, som kan bruges til merløn, merspension eller til køb af fridage. Arbejdsgiverne ønsker dog ikke at give for meget frihed væk, da det giver et fald i arbejdsudbuddet.

Arbejds miljø

Arbejds miljø er et bredt tema og omhandler blandt andet sikkerhed på byggepladser, aftaler om arbejdsintensivering, organisering af pauser på arbejdspladser og forbedring af det psykiske arbejdsmiljø.

Efter- og videreuddannelse

Lønmodtagerne ønsker flere kompetencer for at være en attraktiv arbejdskraft – også ved jobskifte – mens arbejdsgiverne ønsker en handlekraftig arbejdsstyrke, når produktionen skal videreudbygges og omstilles.

Øremærket barsel

Kan blive en joker ved forhandlingsbordet, da Danmark skal implementere EU-direktiv om øremærket barsel senest 2021/22. DI's adm. direktør har erklæret sig positiv over for, at Danmark på sigt øremærker endnu flere barselsuger til fædre, end EU-direktivet kræver, for blandt andet at få flere kvinder ind i den private sektor.

Forhandlinger om en ny overenskomst for den offentlige sektor i 2018 var tæt på at ende i en storkonflikt. Det skyldtes blandt andet, at arbejdsgiverne ønskede at droppe den betalte frokostpause.

Nu er forhandlingerne om en ny overenskomst for den private sektor startet. Inden april måned skal knap 600.000 privatansatte lønmodtagere stemme nej eller ja til en ny overenskomst. Og også denne gang er fronterne trukket skarpt op.

“Der er nogle elementer, som peger i retning af, at det denne gang godt kan blive lidt mere spændende, end det har været i lang tid”, siger arbejdsmarkedsforsker på Aalborg Universitet Laust Høgedahl, som har forsket i overenskomstforhandlinger på arbejdsmarkedet.

Ifølge ham går arbejdstagerne ind i de nuværende forhandlinger med større forventninger end de seneste mange år.

“Lønmodtagerne har vist stor løntilbageholdenhed de sidste mange år, og de har derfor en opsparet forventning om, at der nu skal noget mere på bordet. Omvendt kigger arbejdsgiverne ikke bagud, men nervøst fremad på usikre økonomiske prognoser sammenlignet med for bare et halvt år siden”, siger Laust Høgedahl.

Siden 2013 er arbejdsstyrken vokset med 159.000, og arbejdsløsheden på 3,7 procent er stadig lav. De seneste år har der været høj efterspørgsel og en samtidig pæn værditilvækst. Det er bagtæppet, som giver lønmodtagerne forventninger om lønfremgang ved OK20, forklarer arbejdsmarkedsforsker på FAOS ved Københavns Universitet Nana Wesley Hansen.

“Vi har opjusteret BNP ad flere omgange. Lønmodtagerne kigger på den udvikling og vil have andel i de gode tider, som de har været med til at skabe. Men arbejdsgiverne er mere skeptiske. De ser med bekymring på en afmatning på det svenske og tyske marked, på handelskrig mellem Kina og USA og på Brexits betydning for dansk eksport, og det skaber usikkerhed”, siger hun og tilføjer:

“De to forskelligrettede syn skal forsøge at finde et kompromis, og det ser svært ud”.

Statistikken fortæller, at konflikten venter forude

Den seneste storkonflikt for de privatansatte udspillede sig for lidt mere end 20 år siden, nemlig i 1998 – den såkaldte gærkonflikt. Her gik 450.000 privatansatte i strejke, efter at 55,8 pct. stemte nej til et forlig. Konflikten lammede Danmark og blev kendt for, at danskerne hamstrede gær. Konflikten varede i alt 11 dage, inden Nyrup-regeringen greb ind med en lov, der lå tæt på det forlig, som arbejdstagerne havde forkastet.

Går man længere tilbage, var der 13 år mellem gærstrejken og påskestrejken i 1985, hvor 250.000 LO-arbejdere gik i strejke med krav om en reduktion i arbejdstiden fra 39 til 37 timer og en lønfremgang på seks procent. Arbejdsgiverne lockoutede lige så mange. Allerede efter to dage greb Schlüter-regeringen ind. Tidligere konflikter i privatsektoren var i 1973, 1956 og 1933.

“Siden 2. verdenskrig har der været storkonflikt i den private sektor cirka hvert 16.-18. år. Så statistisk set kan man tale om, at en ny konflikt er ved at være oppeover. Men vi har i dag et historisk lavt konfliktniveau

i den private sektor, og risikoen for konflikt afhænger helt af, hvordan det endelige forlig eller mæglingssforlaget ser ud”, siger Laust Høgedahl.

Sådan foregår det

De nuværende privatoverenskomster udløber i marts måned. Forhandlingerne om nye overenskomster startede i januar måned på industriens område mellem Dansk Industri og CO-industri.

Aftalen mellem de to parter, som efter køreplanen skal foreligge i løbet af februar måned, sætter typisk rammen for de efterfølgende forhandlinger. For at OK-forhandlingerne skal komme i mål, er der fire elementer, der skal lykkes, forklarer Nana Wesley Hansen.

“Der skal landes et gennembrudsforlig på industriens område. Derefter skal der landes et forlig på normallønsområdet, som traditionelt sker på transportområdet. Så går alle de andre forhandlinger i gang. Det, der ikke kan opnås forlig om, tages derefter med i Forligsinstitutionen, hvor man skal lykkes med at udarbejde et sammenkædet mæglingssforslag, og sidst skal fagforbundenes medlemmer så stemme om det samlede resultat. Er der flertal, er der et OK-resultat. Bliver det et nej, så er der konflikt”.

Ud over diskussionen om udviklingen i lønnen peger hun på fritvalgsordningen som et centralt OK20-tema, hvor arbejdsgiveren betaler en procentdel af lønnen ind på en konto, som arbejdstageren kan bruge til merløn, merspension eller til køb af fridage.

“Særligt HK Privat, der indgår i forhandlingerne på industriens område, har udtrykt interesse i at udvide ordningen, men flere lønmodtagergrupper kan se en idé i fritvalgsordningen og kunne have interesse i at udbygge den. Omvendt ønsker arbejdsgiverne nok ikke at give for meget fritid væk, da det betyder fald i arbejdsudbuddet”, siger Nana Wesley Hansen.

Grund til at holde et vågent øje med nejgruppen

Ved de seneste OK-forhandlinger på privatområdet i 2017 var der en høj stemmeprocent, og mange stemte desuden nej. Blandt 3F's medlemmer

stemte 77 procent på byggeområdet og 63 procent på transportområdet nej. OK17 blev dog samlet set vedtaget med 57 procent jastemmer.

At så mange stemte nej i 2017, skyldtes ifølge Laust Høgedahl blandt andet en nej-gruppekampagne, som fik stor styrke på især de sociale medier. Nej-kampagnen slog især igenem på sloganet “Nej til 42-timers arbejdsuge”, og der er derfor stor grund til at holde øje med nej-gruppen igen ved OK20.

“Man fornemmer, at nej-gruppen allerede mobiliserer igen. Styrken af nej-siden denne gang afhænger af, hvordan den overordnede ramme ser ud, og hvordan nej-kampagnen får fremet sine budskaber til indholdet i en OK20-aftale a la nej'et til 42 timer, som vi så sidste gang, for det blev meget effektivt”, siger Laust Høgedahl.

Social dumping et tema igen – nu også for akademikere

Selv om social dumping er en 3F-dagsorden, så er det også relevant for akademikerne, når det gælder freelancere og midlertidige ansættelser, siger Akademikernes formand, Lars Qvistgaard.

“Freelancere skal også have mulighed for fx at opspare pension og andre goder i virksomhederne, som fastansatte får”, siger Lars Qvistgaard.

Akademikerne sidder ikke med ved de centrale forhandlinger. Og selvom det kun er omtrent hver 8. akademiker, der er dækket af en overenskomst i den private sektor, så får OK20-forhandlingerne stor betydning for alle akademikere - både privat og offentligt ansatte, forklarer Lars Qvistgaard.

“OK20 sætter også et pejlemærke for de offentlige overenskomster, der skal forhandles i 2021. Og så bliver resultatet på det store bord også et pejlemærke for de enkelte virksomheder, hvor mange akademikere individuelt skal forhandle deres løn og forhold efterfølgende”, siger Lars Qvistgaard, som forventer lønfremgang.

“Derudover er der den øremærkede barsel, som muligvis skal forhandles ind i private overenskomster for første gang nogensinde, så det bliver meget spændende at følge”. ■

Foto: Harry Nielsen, Arbejdermuseet

Den hidtil største konflikt i Danmark målt på tabte arbejdsdage var i 1973, da 150.000 lønmodtagere nedlagde arbejdet med krav om nedsat arbejdstid og lige løn for kvinder og mænd. Konflikten medførte et tab på omkring fire millioner arbejdsdage.

Foto: Finn Svendsen, Arbejdermuseet

Ved påskestrejken i 1985 strejkede 250.000 LO-arbejdere, mens arbejdsgiverne lockoutede 200.000. Her har aktivister muret indgangen til Forligsinstitutionen til. Muren blev med politiets hjælp brudt ned, så forhandlerne kunne komme ind.

Foto: Jens Nørgaard Larsen/NF Ritzau/Scanpix

I maj måned 1998 nedlagde 450.000 arbejdet i den måske største konflikt i Danmark nogensinde. Den norske pilot og direktør i Coronet Norge A/S Christian Hagemann lander her ved Langelinie i København i en vandflyver med 6.000 pakker gær til uddeling blandt strejkeramte danskere.

De var med til at **genskabe Frederik IX**

Den nye dokudramaserie om Frederik IX har fået mere end 1,6 millioner seere. Nogle anmeldere kalder den for museumsagtig, mens andre roser. To magistre har hjulpet med den historiske research på serien og sikret, at tøj, møbler, adfærd, sprog og omgivelser blev så autentiske som muligt.

Den kuglepen har givet kvinder stemmeret”, konstaterede Marie-Louise Skov Jensen, da hun for første gang øjnede den originale guldfyldepen, som var fremstillet specielt til, at Christian X i 1915 skulle underskrive det danske riges grundlov.

Marie-Louise Skov Jensen, BA i historie, og Bjørn Meyer Christensen, cand.mag. i historie, har været historiske researchere på DR's dokudramatiske satsning "Frederik IX". Marie-Louise Skov Jensen og Bjørn Meyer Christensen var med fra start til slut.

"En af de mest spændende, men også mest udfordrende, opgaver er,

Magistrene Marie-Louise Skov Jensen og Bjørn Meyer Christensen har sikret, at rekvisitter og handling i DR's dokudrama "Frederik IX" var korrekte.

hvordan man binder sin kernefaglighed sammen med andres. Vi har bistået alt fra manuskriptforfattere til instruktører over castere til rekvisitører for at sikre, at det var så virkelighedsnært som muligt", siger Marie-Louise Skov Jensen.

Marie-Louise Skov Jensen og Bjørn Meyer Christensen har tidligere været koblet på projekter som

“Historien om Danmark”, der også var et historisk program produceret af DR. Derfor var det også oplagt for dem at blive en del af holdet bag “Frederik IX”.

Frederik IX er kendt som en konge, der reformerede det danske kongehus. Han gjorde kongehuset mere folkeligt end sine forgængere ved blandt andet at invitere offentligheden indenfor. Serien portrætterer, at Frederik IX foretrak at omgås almindelige mennesker og ikke ønskede at være en monark hævet over folket. På den måde stod han også i skarp kontrast til sin far, Christian X.

Derfor har det også været spændende at portrættere lige præcis Frederik IX's liv, mener Bjørn Meyer Christensen og Marie-Louise Skov Jensen.

“Frederik IX var sammen med dronning Ingrid med til at manifestere den nye rolle, som kongehuset skulle overtage i Danmark. Christian X var en mere klassisk kongefigur, som var langt fra befolkningen. Frederik IX og Ingrid åbner op og inviterer den danske befolkning ind. Han kom derfor til at stå som et samlingspunkt for befolkningen frem for en politisk magt”, siger Marie-Louise Skov Jensen.

Bjørn Meyer Christensen er enig. Det kan blandt andet eksemplificeres ved, at Frederik IX og Ingrid inviterede en journalist fra en skoleradio til at dække et teselskab på Amalienborg. Et træk, der var fuldstændig uden fortilfælde blandt royale.

Kritik: Det ligner et museum

I POV. International, et dansk netmedie, har Jakob Seerup, museumsinspektør på Bornholms Museum, været ude at rose produktionens til- og fravalg, fordi han mener, at de fanger kernen af Frederik IX.

“Alt i alt er serien god historieformidling med en fin balance mellem anekdotestof og historiske kendsgerninger”, og han fortsætter senere i anmeldelsen med:

“I det store og hele får seerne en meget fin præsentation af Frederik IX's liv og tid”.

Men “Frederik IX” har ikke kun været rost af anmeldere og historikere. Den har fået kritik for, at det bli-

ver for museumsagtigt, når det kommer til skuespillet. Det mener blandt andre Kristian Dam Nygaard, kulturljournalist og anmelder fra B.T.

“B.T.s anmelder beskylder serien for at være for museumsagtig, men som historiker kan jeg kun være tilfreds med, at serien kan få 1,6 millioner danskere til at følge med i 60 års Danmarkshistorie. Så har vi gjort noget rigtigt”, svarer Marie-Louise Skov Jensen til kritikken.

Heller ikke Bo Tao Michaëlis, Politikens anmelder, og Jakob Steen Olsen, Berlingskes anmelder, er oppe at ringe over “Frederik IX” i deres første anmeldelser på grund af manglen på kritik af kongehuset. Men på trods af det mener anmelderne stadig, at det er en serie, der er værd at bruge tid på.

Marie-Louise Skov Jensen og Bjørn Meyer Christensen fortæller, at man aldrig kommer til at kunne tilfredsstille alle.

“Der vil altid være nogle, der er utilfredse. Historie er ikke en eksakt videnskab. Vi havde et kæmpe kilde materiale, og derfor er der blevet foretaget nogle til- og fravalg, men alt i alt synes jeg, at vi kommer godt rundt om ham og får fat i essensen af Frederik IX's liv”, siger hun.

Detaljerne skal sidde lige i skabet

“Jeg synes, kongen er en hård og retfærdig konge”, sagde en til avisen København i Kong Christian X's levetid.

Marie-Louise Skov Jensen og Bjørn Meyer Christensen har brugt massevis af timer på at gennemtraw-

“B.T.s anmelder beskylder serien for at være for museumsagtig, men som historiker kan jeg kun være tilfreds med, at serien kan få 1,6 millioner danskere til at følge med i 60 års Danmarkshistorie. Så har vi gjort noget rigtigt”.

Marie-Louise Skov Jensen, historisk researcher på tv-serien “Frederik IX”

Bjørn Meyer og Marie-Louise Skov Jensen, at det specielt var Kongehusets nye rolle i samfundet under Frederik IX, der var spændende at portrættere.

le gamle aviser. De gamle aviser ligger på bordet i stakke med gamle leksika ved siden af. I aviserne kan man se billeder af alt fra kongens død til gamle opstillede portrætter af kongefamilien. De to researchere har været nødsaget til at gå igennem mange gamle aviser og leksika, fordi seriens begivenheder skulle kunne underbygges af flere forskellige historiske kilder.

“Der er tænkt over enhver detalje. Når du producerer en serie, så ser og hører seeren alting, og alt det skal der være historisk belæg for. Selv de menneskelige følelser, som man også ser i serien”, siger Bjørn Meyer Christensen og tilføjer med et smil:

“Det er ikke nemt at stille opfølgende spørgsmål til mange af kilderne, som var der. De er her ikke mere”.

Marie-Louise Skov Jensen og Bjørn Meyer Christensen mener, at skuespillerne gør en forskel for formidlingen.

“Alle de følelser, man ikke kan formidle i en klassisk historiebog, kan formidles, når man sætter skuespillere til at fremføre det. Det giver noget ekstra”, siger Bjørn Meyer Christensen. ■

Claudia Hage er cand.mag. i kulturstudier og internationale udviklingsstudier fra RUC. Hun blogger om den usikkerhed, der ligger i at være en del af prekariatet.

BLOG TIL TRODS FOR NYT JOB: "JEG ER STADIG PREKÆR"

"Tillykke med din ansættelse! Nu hvor du ikke er prekær længere, kan du jo kaste din energi på noget andet og droppe din blog!"

Claudia Hage

Jeg kunne se lettelsen i min vens øjne og i det let antydede smil. Nu behøvede hverken han eller jeg længere at forholde os til min belastende arbejdsmæssige usikkerhed.

Jeg vidste ikke helt, hvordan jeg skulle forholde mig til den kommentar – for er prekær kun noget, der defineres af en dato på en ansættelseskontrakt? Eller er prekær mere end det? En tilstand? En væren?

Usikkerheden i kroppen er i hvert fald ikke blevet mindre som følge af min underskrift på et stykke papir. Til gengæld er min pensionsopsparing nu blevet større, da dagpengetiden desværre ikke bidrager til min alderdom på den måde. Selvom præmatur aldring kan siges at finde sted som konsekvens af at befinde mig i dét system!

På trods af mit nye job – projektmedarbejder i Dansk Almennyttigt Boligselskab – er jeg stadig præget af arbejdsmarkedets brug og smid væk-kultur. Præget af den alt for høje andel af dygtige, dygtige mennesker, jeg kender, der må hoppe fra tue til tue med bekymringen om, hvorvidt næste års indtægt er sikret eller ej.

Så fordi jeg nu "klarede den", kom over på "den anden side" af fastansættelsesmuren, så kan jeg godt droppe denne blog. Droppe snakken om al den dér prekærhed. Nu kan jeg heldigvis læne mig tilbage og lade håben af de andre prekære sejle deres egen sørgelige sø. I made it! Eller gjorde jeg? Forståelsen af en fuldtids- og fastansæt-

telse som målet er en diskussion for sig.

Men handler det at være prekær om en dato på et stykke papir? Måske er jeg bare overgangsprekær? Eller nærmere undergangsprekær. Ej, det bliver måske lige dommedagsagtigt nok alligevel.

Det at være prekær er blevet min tro følgesvend. Det er en tilstand, en måde, jeg oplever og går til verden på.

Jeg har været prekær så længe nu – siden jeg blev færdig på mit studie i 2012 – at følelsen ikke stopper ved "et godt fast job". Måske stopper den først efter 10 år i fast arbejde. Så er vi også ved at nå en tidsmæssig balance mellem prekært vs. fast ansat. Jeg tror dog ikke på en fremtid med 10 år af uafbrudte fastansættelser, hvor det er mig, der bestemmer, hvornår et job ophører.

Og det er måske netop det, der er det centrale spørgsmål. Dét, der definerer, om man er prekær eller ej. Næmlig i højere grad følelsen af utryghed og mistillid til et stabilt arbejdsmarked, hvor jeg selv sætter rammen om mit (arbejds)liv. Og i mindre grad om en dato på en kontrakt.

Der til skal det siges, at datoen på min kontrakt fortsat siger tidsbegrænset, og at min vens lettede blik beroede på en misforståelse. Jeg er stadig prekær – både på papiret og i følelsen.

Læs hele indlægget på magisterbladet.dk

Debat og blog

Sidste frist for debatindlæg til nr. 3 er mandag den 4. marts kl. 10. Debatindlæg sendes til magisterbladet@dm.dk.

Indlæg må maksimalt være på 3.000 tegn inklusive mellemrum. Er et debatindlæg for langt, vil det blive forkortet af redaktionen.

VI BLIVER DUMMERE, END VI BEHØVER AT VÆRE

Af lektor Elke Weik, Institut for Marketing & Management, Syddansk Universitet

Den dag i 1999, da EU's forskningsministre underskrev Magna Charta Universitatum i Bologna, revolutionerede de universitetsverdenen og hældte det klassiske, humboldtske universitetsideal ned ad brættet til fordel for erhvervsrettethed, konkurrence og selvfinansiering. Dermed gjorde de igen universitetet afhængigt af dem, der sidder på pengene.

Da Humboldt grundlagde sit universitet i 1809, skete det ud fra en ny og moderne idé om, at forskere ikke skal være i lommen på nogen. Forskning skal være fri og uafhængig – med videnskabeligheden selv som eneste kvalitetskriterium. Formålet med sådan et universitet er "dannelse" – dvs. tilegnelse af viden, også uden at den har et funktionelt formål. Det humboldtske universitet ville udvikle mennesker, der i løbet af livet vokser i visdom – her var "evighedsstudent" ikke nødvendigvis et skældsord! I det hele taget var begrebet "tid" ikke nogen relevant måleenhed for hverken studier eller forskning. Det ville have forekommet komplet latterligt at forcere de studerende igennem deres studie eller at pushe forskerne til at publicere.

"Ordentlig forskning tager den tid, den tager".

For når videnskabelighed er det eneste vurderingsparameter, så er det forskningens egne kriterier, der bestemmer – og her er uforudsigelighed ét af de helt centrale. Derfor tager ordentlig forskning den tid, den tager.

Som forsker bliver man helt blød i knæene ved tanken! I dag er vi vel så langt væk fra den tænkemåde, som vi overhovedet kan komme.

Universitetet bliver mere og mere "industrialiseret", og vi skal producere kandidater og forskningsartikler så billigt og så hurtigt som muligt. Forskere skal være effektive og relevante – idéen om en profession, der underviser efter sine egne professionelle standarder, er fuldkommen utænkelig.

For ikke så længe siden kunne vi dog stadigvæk selv tilrettelægge vores kurser, men i dag er universitetsundervisningen helt styret af en samlebåndsmode, hvor alle moduler skal passe sammen i en funktionel matrice, så der ikke er noget "spild". Vi har fuldstændig mistet forståelsen og respekten for viden, der ikke har en umiddelbar og let tilgængelig nytteværdi. Det er en farlig kurs, for det får vores hjerne til at skrumpes, og vi bliver dummere, end vi faktisk behøver at være.

Ud fra et intellektuelt synspunkt kan kravet om samfundsmæssig relevans da aldrig kun handle om at producere let tilgængelig og målrettet viden? Det må nødvendigvis også handle om at skabe et samfund, som forstår værdien af viden i sig selv. Forskere er sat i verden for at udvikle viden, og så er det op til samfundet at gøre brug af den forskningsbaserede viden. Sådan må kontrakten være. Men i stedet får vi at vide, at det er for svært, for utilgængeligt, for verdensfjernt etc. ... Og så kan vi gå og skamme os over, at vi ikke er relevante. Men det er ikke os, der er noget galt med. Det er de politikere, som vil have flere universitetsuddannede, men ikke vil betale, hvad det koster! Og som ikke forstår, at hele begrebet om kultur og det overhovedet at have et avanceret samfund kræver "unyttig viden", som ikke umiddelbart kan bruges til noget. Men sådan er det jo nærmest forbudt at tænke i dag!

RESPEKT FOR DE INNOVATIVE FØDEVAREPRODUCENTERS INTELLEKTUELLE OPHAVSRET

Af Laurids Siig Christensen, fødevarenetværket Smagen af Danmark

I Magisterbladet nr. 11, 2019, fremhæver jeg det problem, at innovative og forskningsaktive mindre fødevarevirksomheder har meget svært ved at få adgang til forsknings- og udviklingsmidler i Danmark. Og at de desuden har svært ved at forsvare deres intellektuelle ophavsret, når de søger samarbejde med offentlige institutioner og støtte fra erhvervsfremmemidler, som netop skulle styrke innovation i virksomhederne. Herved sker en konkurrenceforvridning rettet mod ildsjæle og entreprenører, som forsøger at skabe nye virksomheder, der gør en forskel i fødevarelandskabet. Specialkonsulent John Sørensen, DTU FOOD, og Marianne Thellersen, koncerndirektør for Innovation og Entreprenørskab på DTU, polemiserer mod disse synspunkter ved at tale om universitetets pligt til at sikre, at mest mulig viden spredes, og ved at advare mod små virksomheders skræk for at åbne sig over for verden. Begge tegner et meget misvisende billede af vilkårene for erhvervsfremme blandt de mest visionære og innovative blandt de mindre fødevarevirksomheder, og de cementerer derfor de problemer, som udgør en hæmsko mod at lade

“Lad det være slået fast: Der begås grove overgreb mod producentens intellektuelle ophavsret!”

1.000 blomster blomstre og udnytte det potentiale, som de små innovative fødevareproducenter rummer i den nødvendige omstilling af klodens fødevareforsyning.

At viden skal deles - offentliggøres - for at sikre en samfundsmæssig udnyttelse af ny viden, kan ingen være uenig i. Men ethvert samarbejde om at skabe viden bør bygge på spilleregler, hvor respekt for den intellektuelle ophavsret er fundamentet. I den akademiske verden reguleres samarbejde af et omfattende regelsæt, der forsvarer den enkelte medarbejders ret til at of-

fentliggøre egne resultater og ideer, og i den kommercielle verden reguleres det ligeledes af et regelsæt, der ligger til grund for patent- og varemærkebeskyttelse - som i begge tilfælde indebærer en offentliggørelse af viden. Respekt for intellektuel ophavsret er således en forudsætning såvel i den akademiske som i den kommercielle verden for den frie deling af ny viden.

Et debatindlæg levner ikke mulighed for dokumentation, men lad det være slået fast: I samspillet mellem den skov af institutioner - herunder universiteter - som altovervejende ernærer sig ved offentlige midler - herunder erhvervsfremmemidler - og den innovative fødevareproducent, som investerer egne midler i forskning og udvikling for at forfølge en vision, begås grove overgreb mod producentens intellektuelle ophavsret! Den påstand kan dokumenteres og burde være velkendt blandt såvel offentligt ansatte aktører som ildsjæle i mindre virksomheder. Mere konstruktivt er det imidlertid nok - som det har været efterlyst et årti - at drøfte en code of conduct for dette samarbejde fremover og en forvaltning, hvor erhvervsfremmemidler tilføres virksomhederne, som så selv på egne præmisser kan vælge samarbejdspartnere og købe de ydelser, de har brug for.

JOB

PH.D.-STIPENDIER

INDEN FOR UDDANNELSESFORSKNING MED FOKUS PÅ FOLKESKOLEN

Ph.d.-rådet for Uddannelsesforskning uddeler i 2020 30 mio. kr. til ph.d.-stipendier inden for uddannelsesforskning rettet mod folkeskolen.

Der er ansøgningsfrist 26. maj 2020 kl. 12.00.

Ph.d.-projekterne skal have fokus på praksisrelevant forskning i den danske folkeskole og være organiseret i et samarbejde mellem professionshøjskoler og universiteter. De ph.d'er, der uddannes, skal både under uddannelsen og efterfølgende kunne undervise på professionshøjskolerne og indgå i forskning og udvikling i professionsfeltet.

Ph.d.-projekterne kan omfatte problemstillinger vedrørende specifikke fags didaktik såvel som almene didaktiske og pædagogiske emner. I 2020 vil Ph.d.-rådet se med særlig interesse på ansøgninger inden for følgende områder:

- Fagens didaktik, literacy og dannelse, test og prøver
- Skoleudvikling, rammer, organisation og ledelse, herunder forældresamarbejde
- Elevers medbestemmelse, læring og trivsel, segregering og inkluderende læringsmiljøer samt social baggrund
- Uddannelse for bæredygtighed (klima, socialt, kulturelt)
- Undervisning, læring og deltagelse i en digital verden, herunder teknologiforståelse

Ansøgninger på tværs af temaer og inden for andre områder er også velkomne.

Se hele opslaget på Ph.d.-rådets hjemmeside
www.phdraadetforuddannelsesforskning.dk

En underviser i faget dansk som fremmedsprog til læreruddannelsen på Islands Universitet i Reykjavik i 2020/2021

Stillingen indgår i et flerårigt dansk-islandsk samarbejdsprojekt om styrkelse af danskundervisningen i Island.

Om arbejdsopgaverne

Dine opgaver vil bl.a. være at:

- Stå for og udvikle et sprogværksted i dansk for de danskstuderende ved Det Undervisningsvidenskabelige Fakultet.
- Deltage i dag- og fjernundervisningen sammen med den faste lektor på Det Undervisningsvidenskabelige Fakultet.
- Medvirke til at udvikle de studerendes kommunikative kompetencer.
- Indgå i et fagligt og pædagogisk samarbejde om udviklingsprojekter med tilknytning til faget dansk.
- Samarbejde med skoler på ungdomstrinnet og inspirere med nye ideer til brug i danskundervisningen på ungdomstrinnet.
- Samarbejde med de danske rejselærere og inspirere til nye ideer til brug i danskundervisningen i grundskolen.

Om dig

Der søges en cand.pæd., cand.mag. eller tilsvarende med dansk som fag, og som er fortrolig med moderne fremmedsprogpædagogik. Den pågældende må have aktuel undervisningserfaring i dansk og gerne i dansk som andetsprog. Det er en fordel, hvis ansøgeren har erfaring fra læreruddannelsen eller anden særlig indsigt i pædagogisk teori og praksis.

Løn- og ansættelsesvilkår

Den udsendte danske lektor vil være i Island fra midten af august 2020 til midten af juni 2021. Ansættelse sker for et helt skoleår som frikøb eller efter aftale om kombinationsbeskæftigelse for lærere m.fl. Løn efter indplacering i grundskolen. Det er en forudsætning for ansættelse, at du har en arbejdsgiver, der kan indgå aftale med om frikøb eller kombinationsbeskæftigelse.

Den udsendte lektor vil få sin normale løn i hele skoleåret. Der ydes et månedligt tillæg på 6.000 kr. i 10 måneder til dækning af merudgifter under opholdet i Island, herunder boligudgifter.

Det Undervisningsvidenskabelige Fakultet vil være behjælpelig med fremskaffelse af bolig. Udgifter til bolig dækkes også derfra.

Der er fri ud- og hjemrejse.

Vil du vide mere?

Nærmere oplysninger om projektet og stillingerne fås på Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside www.uvm.dk/island eller ved henvendelse til specialkonsulent Pernille Skou Brønner Andersen på tlf. 3392 5304 eller pr. e-mail til peand6@stukuvvm.dk eller docent Michael Dal på tlf. +354 525 5538 eller på e-mail: michael@hi.is.

Sådan søger du

Send din ansøgning, cv og eksamensbevis elektronisk via link i stillingsopslaget på vores hjemmeside www.uvm.dk/job/ledige-stillinger. Ansøgning skal være modtaget i Børne- og Undervisningsministeriet **senest onsdag d. 11. marts 2020**.

Ansættelsessamtaler forventes gennemført d. 23.-24. marts 2020.

Vi ønsker, at medarbejdernes sammensætning afspejler samfundets og ser frem til din ansøgning uanset personlig baggrund – vi ser kun på kvalifikationer og kompetencer.

MP Pensions generalforsamling

En dag i H.C. Andersens by

Lørdag den 28. marts 2020

Hør oplæg af
Vincent Hendricks

Besøg
H.C Andersen museerne

Deltag i
Generalforsamlingen

PROGRAM

10-13 Besøg fem H.C. Andersen museer omkring hotellet **11-13** Frokost
11.30-12 Professor Vincent Hendricks - oplæg om pension og ansvarlighed
13-17 Generalforsamling

FÅ DET FULDE BILLEDE

PÅ CBS EXECUTIVE
SOMMERSKOLE

CBS EXECUTIVE SOMMERSKOLE
GIVER FORSKNINGSBASEREDE
INDSIGTER TIL REFLEKSION –
OG GØR DIG I STAND TIL AT SE
DINE FAGLIGE UDFORDRINGER
I ET NYT PERSPEKTIV

**Du kan vælge mellem 19 kurser
inden for aktuelle fagområder:**

- Digitalisering
- Finansiering og Økonomi
- Forretningsudvikling, Strategi og Innovation
- Ledelse og Organisation
- Politik og Samfund